

BRIAND IN HERRIOT
STA SE SKREGALA

Briand se je sprl z ministrskim predsednikom Herriotom radi diplomatskih stikov z Vatikanom. Prejšnji ministrski predsednik je objavil v poslanski zbornici svojo opozicijo proti opustitvi poslaništva pri Vatikanu. — Je tudi proti opustu alžaskih cerkvenih šol.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

PARIZ, Francija, 23. januarja. — Prejšnji ministrski predsednik Briand se je sprl z ministrskim predsednikom Herriotom radi vatikanskega vprašanja. V poslanski zbornici je izjavil svojo opozicijo proti namenu Herriota, da odpravi francosko poslaništvo pri Vatikanu in da prisili Alzacijo in Lorensko k sprejemu francoske postave, ki se obrača proti verskim šolam.

M. Briand si je odlikoval v politiki, ko je pred dvajsetimi leti vložil v francoski poslanski zbornici predloga za ločitev cerkve od države, kar je pozneje dovelo do prekinjenja diplomatskih odnosov z Vatikanom. Njegov večerjšnji govor je bil prvi s tribune poslanske zbornice odkar je pred tremi leti resigniral kot ministrski predsednik.

Prejšnji ministrski predsednik je rekel, da soglasja s splošno zunanjo politiko Herriota, da pa je prisiljen nasprotovati mu glede teh dveh bistvenih vprašanj.

Ta razdor je prvi, ki se je pojavil v vladnih vrstah ter stavlja ministrstvo v precej kočljiv položaj. Briand kontrolira namreč številne glasove centruma in to bo najbrž prisililo Herriota, da se umakne ali pa riskira poraz z zbornico.

Ker je ministrski predsednik več kot enkrat poudarjal svoj namen, da odpravi poslaništvo pri Vatikanu, bi mu bilo skrajno težko izpremeniti fronto, tudi če bi želel storiti to ali če bi mu to dopustili socialisti, kojih podpora je prav tako nujno potreben kot podpora Brianda.

Pred Briandom so govorili številni poslanci iz Alzacije in Lorenske. Poslanec Oberkirch je rekel, da sili sedanja francoska politika napra mkatoliškim zavodom "Alzacijo nazaj v naročje Nemčije."

Poslanec Pfleger je prosil ministrskega predsednika, naj izpremeni svojo politiko, da "reši Alzacijo in Lorensko za Francijo." Ta dva govornika sta napravila velik vtis na zmerno stranko, a veliki prizor je bil rezerviran za prejšnjega ministrskega predsednika Brianda.

Prvi radikalec, ki je nasprotoval radikalcu, je stopil na tribuno, sredi globokega molka ter prijel:

"Žal mi je spreči se s svojim prijateljem, ministrskim predsednikom, a čeprav bi bilo boljše za mojo politično bodočnost molčati, smatram vendar za svojo dolžnost, da pojasnim posledice spora z Vatikanom."

Rekel je, da razume motive Herriota, da pa potrebuje Francija bolj previdne politike, "ker je življenje zmernih demokracij preveč komplicirano, da bi moglo vztrajati pri ozkosrčni politiki."

Trdil je nadalje, da sili Herriot vse francoske katolike v klerikalni tabor.

Navedel je seznam radikalnih francoskih državnikov, ki so vzdržali diplomatske odnose z Vatikanom. Rekel je, da je skušala celo ruska sovjetska vlada doseči sporazum s Svetlo stolico in da skušajo najti Združene države način, kako bi bile zastopane pri Vatikanu.

Pojasnil je podrobno, zakaj je koristno ohraniti poslaništvo pri enem glavnih političnih središč sveta. Rekel je, da si Francija ne more privoščiti, da ne bi bila zastopana pri Vatikanu.

"Bil sem v Rimu z Austin Chamberlainom, angleškim ministrom za zunanje zadeve, enim največjih in najsilnejših proti-papistov, a možak je šel vendar v Vatikan," je trdil Briand.

Tekom tega govora, ki je trajal cele tričetrt ure, je postalo jasno, da stoji ministrski predsednik Herriot pred krizo in kakor hitro je Briand nehal govoriti, je bila seja odgojena. Herriot je zahteval predložitev debate na današnji dan, radi važnega kabinetskega sestanka.

V političnih krogih se je zvečer na dolgo in široko razpravljalo, če je bila uničena vladna večina.

Usmrčenje morilcev v
Sing Singu.

V sredo zvečer so bili v Sing Singu na električnem stolu usmrčeni John Thomas Leonard, Floriano Lema iz Buffalo in Nicholas Ferranti iz Binghamtona.

Leonard je šel prvi v smrt. Ob enajstih je stopil v spremstvo kaplana v smrtno sobo ter vprašal priče, če je kateri iz Bronza. Ker se ni nikdo oglasil, je rekel:

— Dobro, bil sem pijan, a sem pripravljen trpeti.

Devet minut pozneje je bil proglašen mrtvim. Nato je prišel na vrsto Lema, ki ni ničesar izpovedal. Ferranti, ki mu je sledil, je tudi molčal.

Leonard ni dobil nobenega obiska na dan svoje smrti. Njegova mati je težko bolna in njegova žena je umrla pred enim letom.

ter zapustila leto starega otroka. Leonard je bil star 22 let.

Lema je imel očetata in brata v Texasu, a ta dva ga nista mogla več obiskati. Obdolžen je bil, da je ustrelil nekega policista v Buffalo. Governor Smith mu je dovolil en teden odloga v upanju, da bo objavil imena svojih so-krivcev, a na smrt obsojeni ni hotel dati nikakih tozadevnih informacij.

Rev. Cashin, ki je bil preje jetniški kaplan v Sing Singu in ki se je zanimal za Ferrantija, je skušal napotiti governorja Smitha, da izpremeni smrtno obsodbo v došmrtno ječo.

Ferranti je bil spoznan krivim umora svoje ljubice, s katero je živel v divjem zakonu. Izjavil je, da je izvršil dejanje v silnem napadu jeze.

Star je bil dva in štirideset let ter bil najstarejši med tremi usmrčenimi morilci.

FRANCIJA NOČE PLAČATI DOLGA

Senator Borah, načelnik komiteja za zunanje zadeve, skuša izvedeti, kakšno je javno mnenje dežele vspricho francoske obdolitve, da smo narod Shylockov. — Nobene možnosti za bolj ugodne pogoje. — Senatorju Bruce iz Marylanda je povedal, da je Amerika odplačala vse svoje oblige, ki so bile posledica revolucije.

V senatu in v komisiji glede vojnih dologv, prevladuje splošne prepričanje, čeprav se mu ne da izraziti, da nima Francija niti najmanjšega namena plačati.

Senator Borah je rekel, da je Amerika pripravljena ravnati istotako s Francijo kot je ravnala z Anglijo, čeprav na škodo ameriških davkoplačevalcev. Nobene možnosti pa ni, da bi se s Francijo bolj se postopalo, razven če bi Francija sploh zavrnila ves dolg.

Senator Borah se je lotil nato zaporedoma različnih argumentov, katere je navedla Francija proti odplačanju svojega dolga. Najprvo je razpravljal o trditvi, da je bil denar izdan za skupno stvar in da je doprinesla Francija v vojni velikanske žrtve.

Senator je rekel, da ni zahtevala Amerika ničesar, da pa je Francija razširila svoje ozemlje za 400,000 kvadratnih milj, da je dobila Alzacijo-Lorensko in da je vrhu tega dobila premogovna polja v Saar dolini, kojih vrednost znaša na stotine milijonov dolarjev.

V nadaljnjem se je lotil senator argumenta, da bi morala Amerika pozabiti francoski dolg vsled velikodušnega postopanja Francije tekom ameriške revolucije.

"Dejstvo je," je rekel senator Borah, "da so Združene države odplačale slehni dolar dolga, katerega so napravile v onem času. Tozadevne podatke sem dobil naravnost od zakladniškega departamenta in ti podatki nam kažejo, da so bili plačani ti dolgovi z višjimi obrestmi kot jih predlagame sedaj."

Senator Bruce iz Marylanda je prekinil govornika ter ga opozoril na izjavo Benjamin Franklina, da je nudila Francija Združenim državam večje darove. Omenil je prav posebno dar v znesku šestih milijonov liber.

"Ta dar," je odvrnil senator Borah, "je bil pozneje izpremenjen v posojilo ter poravnal istotako kot druge oblige."

Senator Borah je navedel nato iz Wilsonove zgodovine Združenih držav in iz spisov Hamiltona podatke, da je storila Francija po revoluciji vse, kar je bilo v njeni moči, da ovira neodvisnost ameriških kolonij.

"Tekom petih let ni ponudila Francija nobene uravnave ter ni plačala niti centa obresti ali kapitala. Iz tega je razvidno, da hoče Francija popolnoma zavrniti dolg in da je to resnični problem, s katerim se moramo pečati."

Zveza med Rusijo
in Japonsko

Japonska in Rusija sta postali sedaj zaveznici. Pogodba veže naroda, da odredeta zavetišče sovaržnikom te ali one vlade. — Petrolejske koncesije podeljene Tokiju.

PEKING, Kitajska, 22. jan. — Pogodba med Japonsko in Rusijo, ki določa obnovenje diplomatskih odnosov in ki je bila podpisana tukaj ob polnoči, obsega sedem točk.

Med temi je sovjetsko priznanje pravomočnosti pogodbe, sklenjene v Portsmouth, vendar pa se glasi, da ni prevzela Rusija odgovornosti za izvedenje določb te pogodbe. Vse ostale pogodbe, sklenjene pred letom 1917, bodo ali revidirane ali pa razveljavljene na konferenci, ki se bo vršila v kratkem.

Oba naroda obljubljata, da bosta preprečevala svojim državljanom dejanja, ki bi ogrožala red in varnost druge dežele. Ta obljuba se tiče celo oseb v vladni službi ali pa oseb, ki dobivajo vladno finančno podporo.

Ne prva, ne druga stranka ne bode dovolila v svojem ozemlju organizacij, ki trdijo, da so vlada kateregakoli dela ozemlja drugega naroda ali inozemcev, ki bi izvajali aktivnosti v takih ozemljih.

Sovjeti so privolili v to, da dajo premogarske in petrolejske koncesije od vlade odobrenim Japonceem pod prednostnimi pogoji za dobo štiridesetih ali petdesetih let. Ti Japonci bodo tudi dobili pravico izkoriščanja petrolejskih polja.

Sovjeti bodo pobirali za premo

po pet odstotkov, za petroleje pa od pet do petnajst odstotkov. Matenjal, potreben za take operacije, se bo pripustilo v deželo brez vsake carine.

Sovjetski zastopniki so dali izraza svojemu obžalovanju nad masakrom Japoncev v Nikolajevsku leta 1920.

Pogodba določa revizijo dogovora glede ribolova iz leta 1917 ter sprejem trgovinske in navigacijske pogodbe, temelječe na prostosti potovanja in bivanja, privatnega lastništva in najbolj prednostnega postopanja v splošnem.

Dogovor določa izpraznenje Sahalina do maja 1925 od strani Japoncev, a dovoljuje ribiške, premogarske in petrolejske koncesije na tem otoku.

Dovoljuje tudi prospektiranje od petih do desetih let.

Na poznejših konferencah bodo uravnana posojila prejšnje ruske vlade ter tudi privatne tirjave. Pogodbo je podpisal Lev Mihajlovič Karakan, ruski poslanik na Kitajskem in Keniči Jošizava, japonski poslanik na Kitajskem.

Dober sprejem
Nemcev v Mehiki.

VERA CRUZ, Mehika, 23. jan. Nemška križarka "Berlin", ki je bila zasidrana približno en mesec v takajšnjem pristanišču, je odplula proti Havani, Cuba.

Prihodnji mesec pričakuje delegacij nemških trgovcev. Trgovska zbornica je odredila vse potrebno za njih sprejem.

Sklenitev dogovora med
Nemčijo in Avstrijo.

DUNAJ, Avstrija, 23. januarja. Avstrija skuša uveljaviti earin-sko enotnost z Nemčijo, kar je smatrati za prvi korak k popolni priključitvi Avstrije k Nemčiji.

Nobenega dogovora
radi opija.

Nobenega upanja ni, da bi bilo mogoče skleniti dogovor glede trgovine z opijem med Anglijo in Združenimi državami. — Manjši narodi si na vse kriplje prizadevajo, da preprečijo razpust konference.

ŽENEVA, Švica, 23. januarja. Čeprav si delegacije manjših narodov na vse mogoče načine in obupno prizadevajo, da preprečijo razpust mednarodne opijske konference Lige narodov, ni do sedaj še nobenega upanja, da bi prišlo do soglasja med Združenimi državami in Anglijo.

Amerikanci nočejo odstopiti od svoje zahteve, da se razpravlja tako o kajenju opija kot o produkciji. Angleži, ki temu nasprotujejo, utemeljujejo svoj argument s tem, da je konferenca nekompetentna, da bi razpravljala o tem.

Predsednik konference, Zahle, pripravlja svojo odločitev glede trditve, da je odločitev glede ameriške resolucije mogoča le potom soglasja vseh članov konference. Glasi se, da bo Zahle soglašal s tem nazorom in v tem slučaju bo resolucija izgnjena. Amerikanci pa lahko vložijo priziv proti taki odločitvi, in vse kaže, da bi do bili večino.

Amerikanci pa najbrž ne bode skušali izsiliti glasovanja, da ne spravijo v zadrego svojih manjših pristašev, kojih interesi bi bili seveda oškodovani vsled opozicije proti Angliji.

Švedi in Finci skušajo izposlovati odgojenje konference za nedoločen čas ter vrniti sporno za deva svetu Lige narodov.

Angleži se zavzemajo za nadaljnji predlog, ki se glasi, naj se imenuje komitej osmih članov prve opijske konference, ki je obstajala iz opij proizvajajočih držav ter osmih članov sedanje konference, da se uveljavi tem potom harmonijo.

Splošno se domneva, da bode nudili Angleži koncesije, ki bodo sprejemljive, če bode Amerikanci dovolili, da se vrši konferenca še naprej.

Sir Malcolm Delevingne, član angleške delegacije, ima navodila, naj ugodni vsaki zahtevi glede drugih narkotičnih sredstev. Dočim so delegacije razpravljale o možnih kompromisih, je bilo objavljeno, da je republika Costa Rica formalno izstopila iz Lige narodov, najbrž iz finančnih razlogov. Resnacija bo pravomočna dne 1. januarja leta 1927, ker je treba dveletnega obvestila. Ob enem z resignacijo je poslala vlada Costa Riee ček za \$18,667 kot plačilo za pristojbine izza leta 1921.

Na zadnjem sestanku Lige narodov so kritizirali Costa Rieo m druge države, ki niso plačale svojih deležev pri izdatkih Lige narodov in domneva se, da je to dovedlo do izstopa Costa Riee.

Morilka matere.

SAN FRANCISCO, Cal., 23. januarja. — Dorothy Ellingson, 16 let stara deklica, ki je ustrelila svojo mater, ker ji je slednja očitala razuzdano in ponočnjaško življenje ter nasprotovala njenim neprestanim obiskovanjem plesov, je včeraj priznala, da je ni mati nikdar natepla.

Ne morem se spomniti, da bi bila kdaj tepena, — je rekla. — Mati me je preveč ljubila ter me ni nikdar kaznovala in naj sem storila še kaj tako slabega. Vse je bilo moja lastna krivda.

ZAUPNICA VLADI DR. LUTHRA

Nemški državni zbor je izrekel zaupnico kabinetu dr. Luthra. — Za zaupnico je bilo 246 glasov in proti 160. — 87 poslancev ni glasovalo. — Kancelar bo sedaj skušal izvesti svoj program. — Celotni njegovi sovražniki priznavajo, da se njegova vlada ne razlikuje od Marxove.

BERLIN, Nemčija, 28. januarja. — Kancelar dr. Luther je dobil včeraj zaupnico za svojo vlado, katere predstavlja prvi reakcionarni in monarhistični režim, ki ga je imela Nemčija izza ustanovljenja republike leta 1918.

Sedaj lahko prične izvajati svoj program, glede katerega priznava celo njegovi sovražniki, da se niti za trohico ne razlikuje od programa prejšnjega kancelarja Marxa.

Glasovanje je bilo 246 glasov proti 160, a 48 poslancev je bilo odsotnih. 39 nadaljnjih sploh ni hotelo glasovati. "Odsli so iz dvorane, ko je prišel čas za glasovanje. Vsled tega ni to pravo večinsko glasovanje, a vlada je prepričana, da bi bi dobila večino, če bi vsi poslanci glasovali."

Novi kabinet bo posloval, dokler mu bo nudil katoliški centrum svojo podporo. Ta centrum pa je pričel omahovati. Prejšnji kancelar Wirth je vpriporil revolucijo v svoji stranki.

Z Wirthom so glasovali proti vladi razni člani centruma. Tudi nekateri v stranki so soglašali žnjim, čeprav so vztrajali pri prepričanju, da mora odločiti večina stranke in da morajo vsi člani stranke glasovati kot en mož.

Demokratje, socialisti in komunisti so se tudi pridružili opoziciji.

Neprijazni sprejem novega nemškega kabineta po celi Evropi je napravil nacionaliste skrajno previdnim. Umaknili so svojo resolucijo, da se zopet uveljavi staro cesarsko, črno, belo in rdečo zastavo, katere so se posluževali nepostavno tekom zadnje kampanje.

V svojem nastopnem govoru pred državnim zborom je rekel dr. Luther, da bo temeljila njegova vlada na neizprosnem priznanju ustave kot je bila sprejeta v Weimar. Ponovil je tudi trdni namen Nemčije, da zadosti vsem pogojem londonskega dogovora ter Dawesovega reparacijskega načrta.

Novi kancelar pa je prepričan, da je tudi Nemčija upravičena do istega postopanja od strani drugih sil, ki so podpisale londonski dogovor. Ta trditve se tiče sklepa zaveznikov, da ne bodo izpraznili kolonskega ozemlja, kar je očitno v protislovju s črko in duhom londonskega dogovora.

Nova postava za deportiranje inozemcev

Kongresu je bila predložena nova predloga, ki se iče deportiranja inozemcev. Produciranje žganje bo rezervirano za domačine.

WASHINGTON, D. C., 22. januarja. — Nova in neizmerne bolj drastična postava glede deportiranja inozemcev kot je bila do sedanja, bo najbrž sprejeta še v sedanjem zasedanju kongresa. Ta predloga, znana kot Holiday predloga, določa deportiranje nedržavljanov, ki se pregreše proti prohibicijski ali proti narkotični postavi. Priselnikiški komitej poslanske zbornice je včeraj ugodno poročal o tej predlogi in vsled tega je vrjetno, da bo predloga sprejeta v kongresu.

Postava je v svojem bistvu revizija in kodificiranje stare deportacijske postave iz leta 1917, a vsebuje par povsem novih določb. Posledica je podrobnih študij članov komiteja v zadnjih par tednih ter se jo bo uporabljalo predvsem pri inozemcih, ki niso še dali izraza svojemu namenu, da postanejo državljani te dežele.

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM
OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.40 2000 Din. — \$34.60 5000 Din. — \$86.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštino in druge stroške.

Raspšilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštini čekoval urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.40 500 lir \$22.50
300 lir \$13.80 1000 lir \$44.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške. Raspšilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust. Vrednost Dinarjev in Lirar sedaj ni stalna, menja se večkrat in neuporabno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsake pošiljave po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roko.

POŠILJATVE PO BEZOGLAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V VAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

33 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 4897.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za nizeemstva za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri sprejembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejše bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ZA IZVEDBO POSTAVE

Pred kratkim se je bila zbrala v Washingtonu ugledna družba. Iz raznih delov dežele so prišli možje, visoki, ugledni in bogati možje, fabrikantje in kapitalisti, možje, ki imajo v trgovini in industriji odlično besedo.

Samo dva izmed njih naj omenimo, pa bo morda vsakomur zadostovalo: mladi Rockefeller in sodnik Gary.

Povabili so se k predsedniku Coolidge-u na zajtrk ter imeli ž njim važno konferenco.

Coolidge jih je seveda prijazno sprejel ter jih pogostil kot se takim gospodom spodobi.

Povedali so, da so mu prišli pomagat, da bo vsaka postava v Ameriki točno izvedena.

Pri njem so se mudili dolgočasa, o podrobnostih posvetovanja se pa ni dosti izvedelo.

Ve se le toliko, da so se pridno zavzeli za izvedbo ene edine postave — za izvedbo prohibicije.

Gospodje so bili brez dvoma jako ogorčeni, ko so dobili iz raznih strani poročila in so se že ponovno na svoje lastne oči prepričali, da se ameriški narod, ki ima pred postavami velik respekt, tej postavi ne bo pokoril.

Ameriški narod ni nikdar hrepel po taki postavi. Vsilila mu jo je peščica fanatikov s pomočjo brezvestnih politikov. Z vsiljenostjo postav po zna narod po svoje obračunati.

Neusmiljeno jo mrevvari in s tem seveda škoduje v prvi vrsti samemu sebi.

Gospodje, ki so prišli Coolidge-u pomagat izvajati postavu, so najbrž izprevideli, da je prohibicija znanjsala v ljudeh respekt do postave in da ni več daleč čas, ko nam bo ves civilizirani svet brsil ob vsaki priliki v obraz psovko: Hinavei!

Prohibicija je očitno izgrešila svoj cilj, kajti še nikdar prej se ni popilo toliko žganja in žganju podobne brozge kot v teh časih.

To so spoznali gospodje in zastranega so prišli v Washington pomagat predsedniku Coolidge-u.

Obenem so tudi pozabili, da ni bilo še nikdar mogoče izvajati postav, ki so v očitnem nasprotju z voljo naroda.

Splošna ameriška suša ne bo nič drugega kot lep sen ameriških vodnih apostolov, ki so skušali preko noči temeljito preobraziti navade naroda.

Sodeč po blagoslovih prohibicije, so izkazali narodu sila malo uslugo in malo dobroto.

Poleg tega je jako značilno, da se ta visoka gospoda tako vztrajno zanima za prohibicijo.

Če so se zavzeli za izvedbo vseh postav, kar bi bilo vsekakor hvaljevredno, bi morali prenehati krstiti postav, ki so bile uveljavljene za dobrobit delavca in za njega življenjski obstoj.

Take postav se pa gospodom deveta briga.

Dopisi.

Farrell, Pa.

Kakor drugod, gre tudi pri nas z delom ponavadi, okoli 75 procentov. Vsak delavec dela 4 ali 5 dni v tednu. Seveda moramo trdo garati za kapitaliste.

Slovenski Pečlarski Klub napreduje prav lepo. Sedaj šteje 13 članov.

V tej lepi naselbini Farrell se vse lepo zanima za nov Slovenski Narodni Dom. Vsa društva se žurijo in delajo, da se bo čimprej kot le mogoče začelo z delom.

Samo Pečlarski Klub je sedaj še ostal in ni vedel, ali bi delal za Dom ali ne.

Na zadnji redni seji se je sklenilo, da so tudi pečlarji za nov Dom in napravijo veselico dne 31. januarja. Igral bo orkester iz Clevelanda pod vodstvom Mr. Antona Simičiča. Vrtili se bomo, da se bo stara dvorana tresla in tudi izžebalo se bo nekaj zelo lepega.

Kateri pečlar se ne udeleži te krasne veselice zapade kazni \$2 in iz društva bo suspendiran.

Tudi drugim bo žal, če se ne udeležijo.

Thomas, W. Va.

Ker sem, kakor bi rekel, bolj tuje, tukaj, mi niso dosti znane tukajšnje razmere. Kar se tiče dela, obratujeta rova št. 34 in 37 od Novega leta. Tudi ostali rovi v bližini obratujejo bolj kakor so lanske leto.

V mesečniku "Ave Maria" sem videl dopis nekega naprednega dopisnika, kakor se sam imenuje iz Willard-a, Wis. Kakor vidim iz dotične godlje, si nameravajo tamkajšnji rojaki postaviti Narodni Dom, kar je pa trn v peti privržencem g. Novaka.

Mami je predobro znano farmarsko življenje v srednjem Wisconsinu.

sinu, ker sem lansko leto osebnostno videl in obiskal dotične kraje, kakor Willard, Greenwood, White, Curtis itd., kjer so naseljeni slovenski famerji. Tam je bil pred nekako 15 leti še samo gozd, grmovje in parobki brez vsake ceste. Danes vidim lepe izčiščene farme s krasnimi poslopji ter lepimi cestami.

Dotični dopisnik pravi, da tamkajšnji napredni rojaki hodijo pozno ponoči domov, nakar potem prespe cele dneve, da se iznebe stranskega mačka.

Nehote moram vprašati dotičnega dopisnika, kdo je izpremenil nekdanjo z gozdom pokrito zemljo v rodovitna polja in pašnike? Kdo je postavil dotična poslopja ter zgradil ceste?

Po dopisnikovem mnenju napredni rojaki gotovo ne. Potem so morali gotovo podprepniki g. Novaka vse to napraviti. Ako so sa-

mo oni to napravili, jih mora biti lepo število. Ali kot sem tisto nedeljo videl v cerkvi, jih ni ravno preveč, ker drugače bi ne bilo takega tamnjanja in zabavljanja čez tamkajšnje farane. Dotičnemu dopisniku svetujem, da naj se nikar preveč ne boji, kako se postavi Narodni Dom.

Kakor sem slišal, je v tamkajšnji okolici okrog 300 slovenskih družin. Ako si je vsak posameznik kupil sam zemljo ter postavil poslopje, bodo tudi vsi skupaj postavili Narodni Dom, ako bodo hoteli. Če so bili zmožni postaviti cerkev ter župnišče za g. Novaka, mislim, da bodo tudi zmožni postaviti Narodni Dom. Narodni Dom ali kakor se na kmetijah imenuje občinska dvorana je bolj dobičkanosna stvar kakor je farovž, ako se pravilno vodi.

Anton Rudolph.

Jugoslavia irredenta.

Alberto Gianoni je premeščen iz Pule v Taranto, zelo neprijetno je zadel ta vest istrske Italijane, kateri so videli v prefektu Gianoniju človeka, ki se zavzema za Istru, čeprav se ni dalo doslej takorekoč še nič doseči. Hoteli se celo intervenirati v Rimu, da bi ostal Gianoni še nadalje na svojem mestu ali med tem je že imenovan za prefekta v Puli dose-danji podprefekt na Reki Cassini.

V Vidmu

je že zopet nov prefekt, ki se imenuje Ricci. Prišel je iz Padove. Dosedanji prefekt Nencetti je odšel v notranjost države. Sicer je pa vseeno, kdo da sedi na mestu prefekta v Vidmu, ker pokrajino vlada neomejeno znani odvtnik Pisenti, velik nasprotnik Slovencev.

V Kobaridu

so imela društva svoje prostore v Občinskem domu. Komisar Cavalotti je vze društva na piko in jih vrgel ven. Veliko društveno blagajno je pregrabil po nepotrebi na manjše prostore, da onemogoči delovanje društev. Kobaridci hočejo imeti občinske volitve in skrbje za to, da bi se društva zopet oživela in imela svoje stalne prostore. Pripravlja se v to svrhu potrebna akcija.

O hrvatskih demonstracijah v Rovinju in Istri

poročajo italijanski listi. Kmetje iz okolice, baje okoli 50, so prišli v mesto, šli so v povorki po ulicah in glasno protestirali proti novim davkom. Davkov je vsak dan več, vlada zatira kmetijstvo, namesto da bi mu pomagala.

Orožniki in milicioniki so razgnali kmete. Istra je danes res — tužna!

O "vstaji" v Rovinju

italijanski listi nič več ne poročajo razvem fašistovskega glasila, ki kaže zopet enkrat na Jugoslovane kot državni nevarne elemente. Ker jim vedno straši pred očmi komunizem, ga ob vsaki priliki pomočjo z Jugoslovanstvom, samo da hujskajo in delajo nemir.

V Rovinju je bila demonstracija proti neznanim davčnim bre-menom, pod katerimi trpi vsa Ju-lijska kolonija, posebno še Istra. Rim obljublja Istri pomoč, vstajo se velika posvetovanja, združena je pojeidnam, istrski seljak pa vedno bolj gine pod davčno težo. Obmejna politika naj se izpremeni, pa bo kmalu mir in red v pokrajini. Fašisti pa naj že enkrat nehajo s svojim "patriotičnim" premotrivanjem razmer v deželi!

Pomanjkanje vagonov

občutijo še vedno na postaji v Bistriki Bistriki klub mradnih zagotovilom, da se pomanjkanje takoj odpravi. V Bistriki je namagadenega lesa za 400 vagonov! Dežela je že tako izgubila svoja nekdanja tržišča, sedaj se ubija še edino preostala trgovina z lesom.

Pri hipototnem svedu

v Gorici je imenovan za ravnatelj dosedanjí sod. ravnatelj dr. Zumin.

V Gorici

se je otvorila te dni izseljeniška šola za stavbene mizarje; pouk bo teoretičen in praktičen.

Prezident dr. Masaryk odlikoval Herriota.

Prezident češkoslovaške republike dr. Masaryk je podelil veliki križ belega leva francoskemu ministrskemu predsedniku Herriotu in ministrom Barthouju in Leyguesu. Minister Godart je prejel naslov velikega oficirja.

Nove žrtve barmatovega koncena.

Vsled znanega poloma bančnega koncena Barnat sta se v Berolinu zastupila bankir Friedlaender in njegova žena.

Češkoslovaška produkcija železa lanske leto je znašala 1.050.000 ton, prejšnje leto pa samo 800.000 ton.

Neuljudnej.

V vlaku sedita dve mladi gospe dični in pater. Deklici sta razposajeni, govorita vsevprek, vedno se smejeta in se ne prenehata smejati niti, ko prideta slednjici na vprašanje o pokopavanju. Ena je za ogenj, druga za mater zemljo. Prva hoče imeti prav in se obrne na patra, da bi ji pritril: "Kaj ne, častiti gospod, da je sežiganje boljše?" Nato pater godrnjaše: "I seve, hudič ima rajši pečeno kot gnilo gos."

Solčni mrk 24. jan. 1925.

Vsi časniki so že obvestili svoje čitatelje, da se bo dne 24. januarja zjutraj pojavil solčni mrk. Označeni dan bodo solnce, luna in zemlja v nekaterih delih Severne Amerike pokazali, kako zanimiva je naša narava. Popolnoma bo videti mrk v razdalji 120 milj o Dututha, Minn., ko bo solnce že izšlo. To bo delalo osobito petelinom dosti preglavice, ki s svojim petjem pozdravljajo pričetek dneva. Trinerjevo zdravilo na Grenko Vino je tudi pomembno v tem mrku, kajti to sloveče zdravilo je zatemelno vse druge želodčne tonike na ameriškem trgu. Mi dobivamo vsak dan pohvalna pisma. "Boyd, Wis., 21. decembra. Jaz sem stalen, odje-malec vašega neprecenljivega zdravila, Jos. Zais." "Harleigh, Pa., 22. decembra. Trinerjevo Zdravilo na Grenko Vino je izobno zdravilo, Paul Smith." "Minneapolis, Minn., 23. decembra. Jaz jemljem Trinerjevo Grenko Vino, katero sem pronašel kot izobno za zdravje. Bronislav Bachul". Nič ni boljsega zdravila za slab okus, zabasnost, sapa, glavobol in druge slične želodčne neprilike. Če ne morete tega zdravila ali Trinerjev Cough Sedative (za kašelj) dobiti pri vašem bližnjem lekarnarju, pišite naravnost na: Joseph Triner Co., Chicago, Ill. (Adr.)

Peter Zgaga

Danes je solnce mrknilo. Bilo je jako prijetno. Mojemu prijatelju Petru, ki ponoči naše uredništvu urejuje se je jako mudilo domov.

Rekel je, da mu je žena zatrdno naročila, da mora biti tedaj poleg nje. Bo v ponedeljek povedal, kaj sta videla.

Pred tednom dni smo se v prijateljski družbi pogovarjali o solčnem mrku.

Ta je vedel to, drugi ono povedati.

Najbolj značilna je bila opazka Stajerskega rojaka:

— Torej bo solnce mrknilo? Pravite, da bo tema pri belem dnevu? Ubogi afriški zamorci, kako jih bodo vlekli misijonarji za nos!

Včeraj sem omenil, da bo danes solnce mrknilo, konecem drugega tedna pa ameriški kongres.

S tem pa še nikakor ne bo konec mrkov.

Ni več daleč čas, ko bo mrknil "Naš Dim". Temu mrku bo sledil popolni mrk Zakrajškovega dnevnika.

In takrat, prijatelji, takrat bo pa res tema dokler ne bo možak kake druge bolj kunsne pogrun-tal.

Dne 7. februarja bo vesel večer v Arlington dvorani na Osmi ulici v New Yorku.

Znana Pershakova godba priredi svoj prvi letni koncert, kateremu bo sledil ples do ranega jutra.

Poglavitno je, ker godba res izobno igra za ušesa in pete, poglavitno je, da bo tisti dan sobota in poglavitna je kapelnikova obljuba, da bodo godeci tolike časa igrali, kolikor se bo komu ljubilo plesati.

Vstopnina je primerna za krasno dvorano.

Pravijo, da je zakon kot igra. Nekateri dobi, nekateri izgubi.

Za zakon je skrajno potrebnih troje oseb: ženin, nevesta in duhovnik.

Ženin in nevesta igraja hazardno igro. Če bo, bo, če pa ne bo, bo pa vseeno moralo biti dobro.

Edinole duhovnik ničesar ne rizkira. On je plačan cash.

Nekateri ameriški časopisi imajo poseben oddelek, v katerem objavljajo vprašanja svojih naročnikov ter več ali manj zanimive odgovore na ta vprašanja.

Vprašaj lahko karkoli hočeš, odgovor boš dobil, pa naj bo že tak ali tak.

Pravijo, da je nekoč neka ženska pisala uredništvu sledeče:

— Cenjeni! Dvajset let sem že poročena. Do večerajšnega dne se nisva z možem še nikdar pripravila. Včeraj mi je pa mož rekel, da sem neumna. Kaj naj storim? Prosim, svetujte mi!

Pravijo, da je dobila naslednji odgovor:

— Le potolažite se, draga gospa. Saj najbrž ni tako hudo mislil. Če vam je rekel, da ste neumna, je najbrž mislil reči, da nimate prav posebno razvite pameti. Sicer pa možki že od pamti-veka precej grdo ravnaajo s svojimi ženami. Bodite prijazna ž njim in skušajte ugoditi vsaki njegovi želji. Ubojajte, ga karkoli vam bo zapovedali. Potem vam ne bo več kaj takega očit. Če pa vse skupaj ne bo nič pomagalo, mu jih par prisolite krog ušes. To ponavadi zaleže.

V neki brooklynski bolnišnici se je pripetil včeraj vesel dogodek:

Mrs. John A. Kelly je porodila četvorke. Takoj so jih krstili in jim dali imena: Sara, Edward, Joseph in Katarina. Mati je zdrava. Zdravi so tudi otročki.

Tako poroča časopis.

Jaz bi poročila dodal še sledeči stavek:

— Mati je zdrava. Zdravi so tudi otročki — samo oče si puli lasa ...

Ruski kmet -- sovražnik komunizma.

Med ruskimi kmeti je nastal zadnje čase sumljive pokret. Vedno jasnejše izražajo, da so s komunizmom nezadovoljni. Značilna izjava predsednika Tretje internacionale. Boljševizacija ruskega kmeta, je najtežja naloga, ki jo mora vršiti sovjetska vlada.

Po osmih letih vladanja so prišli voditelji komunistične internacionale sami do prepričanja, da ruski kmet noče ničesar vedeti o komunizmu, da je delala komunistična stranka račun brez krčmarja, ko je hotela pritegniti kmet-ske mase v socialistični pokret. Po nedavnih nemirih v Georgiji je izjavil član vrhovnega sovjetskega triumvirata Stalin na seji tajnikov peodnih komunističnih odborov, da je treab presojaati dogodke v Georgiji zelo resno. To, kar se je zgodilo v Georgiji, je dejal Stalin, se lahko ponovi tudi v drugih krajih, če ne izpremenimo svoja politike napram kmet-skemu ljudstvu. Med kmeti je nastal zadnje čase sumljivi pokret. Ljudstvo po deželi je nezadovoljno; to nezadovoljstvo raste dan za dnem in vse kaže, da se za našim hrbrtom nekaj pripravlja. Naša stranka pa o vsem tem ničesar ne ve. Drugi bliševski prvak Kamenjev je dejal na seji moskovskega sovjeta: Pomnite tovariši, da je naš Lenin že leta 1921. opozarjal, da smo izgubljeni, če komunistična stranka ne prestane preizkušnje s kmet-skimi masami. In kaj vidimo danes? Ali smo napravili ta izpit? Ne! Te preizkušnje nismo mogli prestati in zdaj si moramo biti na jasnem, da so kmet-ske mase za nas definitivno izgubljene.

Zakaj se drži ruski kmet tako rezervirano in zakaj ga komunistična stranka ne more pridobiti za svojo politiko? Na to vprašanje odgovarja sam predsednik sovjetske republike Kalinin, ki mu pravijo v Rusiji po domače "sovjetski kmet". Ko so se bivši rdeči vojniki povrnili od gardistov na kmete, je izjavil Kalinin na nekem sestanku komunistične stranke, "so odšli po vaseh v nadi, da temeljito izpremene psihologijo kmet-skih mas. V praksi pa je bila stvar baš nasprotna. Izpremeniti psihologijo kmet-skega ljudstva je mnogo težje, nego premagati Denjikinovo armado. Ti glasniki komunističnih idej so se po vaseh kmalu asimilirali in spremenili v navadne kmete, mesto da bi kultivirali novo psihologijo med kmet-skim ljudstvom."

Še bolj iskreno je priznanje komunističnih agitatorjev, ki jih je poslala sovjetska vlada v svrhu agitacije po deželi. Tako je pisal nek Lačkov, ki se je povrnil z agitacijskega potovanja, v moskovskem kmet-skem glasilu "Bednota": "Komunistična stranka je izgubila po deželi vsako avtoriteto. Enkrat za vselej je treba pokopati misel o kakršnikoli avtoriteti stranke med kmeti. In če naleti-

mo tupatam na kmeta, ki se na vi-dežle ogreva za komunizem, je to samo posledica strahu pred nasiljem, s katerim hoče naša stranka vcepiti kmetu komunistične ideje. Kmet-ske mase se čisto boje odkri-to izraziti svoje mnenje o komunizmu. Zato pa govore tem bolj glasno o teh žalostnih razmerah klav-vernih uspehi, ki jih ima komunistična agitacija po deželi." — Drugi komunistični agitator Sverdlov komentira to ugotovitev in odgovarja na vprašanje, zakaj se ruski kmet tako boji komunistične strahovlade, češ da so spravile kmeta v tak položaj neprestane preiskave, aretacije, konfiskacije, rekvizicije in smrtne kazni.

Povodom sedme obletnice boljševske revolucije je bil predsednik III. Internacionalne Zinovjev prisiljen izjaviti na delavski konferenci v Petrogradu nastopno: "Revolucija je izbruhnila šele ta-krat, ko je postalo vprašanje kmet-skih mas odločilno in važno. Komunistična stranka navzile vse mu prizadevanju doslej ni mogla rešiti tega vprašanja in zato smo lahko vsak hip pripravljeni na energični odpor našega kmeta, ki ni zadovoljen s komunizmom."

Problem boljševizacije kmet-skega ljudstva je natrši oreh, na katerem zama gloda komunistična stranka že osmo leto. Spremeniti lastnika v iskrenega pristaša komunističnih idej je tako težka naloga, da ji ves sovjetski aparat z diktaturo, čezvčajko, ječami in justifikacijami ni kos. In vendar je na rešitve tega problema odvisna nadaljnja usoda sovjetske vlade. Zato je razumljivo njeno razburjenje, ker so ji dnevi šteti, čim se ruski kmet zave, da so sovjeti, do katerih ima še nekaj zaupanja, istovetni s podružnicami komunistične stranke. Za ruske razmere je namreč zelo značilno, da mužik še danes govori o razliki med sovjetsko vlado in komunistično stran-ko. Po deželi se čisto pripeti, da kmetje ubijejo komunističnega agitatorja, dočim so pripravljeni braniti in orožjem svoj vaški sovjet. Ali ta zmota ne more dolgo trajati, ker je komunistična stran-ka naravnost prisiljena, da uve-ljavi svoje principe tudi med kmet-skim ljudstvom ali pa da kapitulira pred privatnolastniškim instinktom.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
'GLAS NARODA' NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

NAJLEPŠA ZAVEST

za vsakega človeka je, ako ima za slabe čase in svojo starost kaj prihrankov. S trdno in dobro voljo si pa to lahko vsakdo omogoči, ako hrani in če tudi pomalem vlaga svoje prihranke v sigurni zavod, kjer mu "denar dela denar".

Taka prilika nudi se Vam pri nas, kjer sprejemamo vloge na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

in jih obrestujemo po

4%

na leto.

Svojim rojakom smo tudi glede denarnih pošiljavet v starb domovino, kakor tudi glede potovanja radi na razpolago ter jim vsled naših dologletnih skušenj lahko ceno in dobro postrežemo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York

Velik razmah svetovnega jezika.

Celo slepci so se začeli zanimati za svetovni jezik — esperanto. Španski kralj je jako vnet esperantist. Kdor je zmožen tega jezika, lahko povsodi potuje. Na učenje esperanta je opozarjal že Tolstoj.

Esperantski jezik je že jako razširjen in neobhodno potreben vsem onim krogom, ki stojijo v kakršnemkoli mednarodnem stiku. Zlasti prihaja tu v poštev znanost in umetnost, trgovina, industrija itd.

Vsled lahkote se ga more naučiti celo priprost delavec v razmeroma kratkem času, da ima le nekoliko učne energije in spomina pa da obvlada vsaj deloma slovnično svojega materinskega jezika.

Ako potuješ in znaš Esperanto, lahko dobiš v vsakem večjem mestu esperantskega konzula, ki ti da potrebne informacije. Takih je samo v Evropi okrog 1500. Prav tako so tudi po drugih delih sveta. Tam, kjer so esperantski konzuli, so gotovo tudi esperantske organizacije, iz česar sledi, da je danes razširjena esperanto po vsem svetu. Zanimanje za nj raste dnevno.

Na učenje esperanta je opozarjal že Tolstoj. Menil je, da so žrtve s pričlenjenjem tega jezika tako malenkostne, uspehi in koristi pa tako velike, da bi ne smel tega opustiti noben izobraževanec.

Na Dunaju se zanima za esperanto zlasti učiteljstvo, ki prireja esperantske učne tečaje, kjer poučujejo izprašani esperantski učitelji. Na Dunaju je tudi izpraševalna komisija za esperanto. Šolske oblasti sploh priporočajo z veliko vno pouk esperanta po raznih učnih zavodih.

Dalje je znano, da je španski kralj jako vnet esperantist. Prevzel je častno predsedstvo na svetovnem esperantskem kongresu v Barceloni. Isto je storil angleški kralj v Cambridge, škotski kralj pa v Drazdanih. Tu so igrali nemški igralci Goethejevo "Iphigenie auf Tauris" na čast udeležencev kongresa v esperantskem jeziku. Priredil jo je za oder dr. Zamenhof. Pokojna rumunska kraljica Elizabeta (Carmen Silva), sama vneta esperantka, je sprejela leta 1907 v svoji letni palači v Sinaj: slepe esperantiste, rumunske in bolgarske. Bila je ena prvih, ki je povzročila, da se je upeljal na zavodu za slepe "Vatra luminoasa" pouk esperantskega jezika obvezno.

Slepčevi pedagogi kakor tudi posamezni slepci so kmalu spoznali v esperantu neprecenljivo korist. Zato so pričeli širiti misel, da se čimprej uvede esperanto po vseh zavodih za slepe. Slepci so to ustanovo splošno simpatično pozdravili ter se začeli prav energično učiti. V kratkem času so dosegli take uspehe, da so začeli dopisovati v esperantu s svojimi soratniki po vsem kulturnem svetu. Prejemši odgovor iz Anglije, Italije, Francije, Španije, Rusije, Japonske, Kitajske, Amerike in Avstralije so šele prav uvideli veljansko korist esperanta. Kdaj naj bi se pričeli vsem tem jezikom toliko, da bi bili sposobni dopisovati? Nekoli v svojem življenju. V esperantu pa so dosegli zmožnost dopisovanja ob pridnem in vstrajnem učenju v 6 mesecih.

Mogoče bo kdo zmajeval in zanikal korist! A le počasi, prijatelji! Dolžnost vseh poklicanih faktorjev je lajšati slepim neizmerno gorje na vse mogoče načine. nja esperantskega jezika, ki z Ako torej mudimo priliko pričujočim lahko občejuje v vsem kulturnem svetu, smo jih postavili pred široko, neizčrpno obzorje, ki bodo v njem nešteto krat pozabili svoje gorje. In s tem smo dosegli mnogo, jako mnogo!

Ko so se začeli slepci med seboj spoznavati potom esperanta, je bilo treba še trajni vezi, ki naj tesnejše, intimnejše družijo slepčeve gorje. Ta vez se je udeležila, ko je izšel v Stockholmu časopis "Esperanta ligilo" (esperantska 'liga'). Tiska se v Braillevem točkopisu to je v pisavi za slepe v več tisoč izvodih. Pošiljajo ga svojim večinoma slepim naročnikom v kulturne dežele vsega sveta. Prinaša aktualna članka o novih iznajdbah na polju slepstva, o novih učnih in učnih pripomočkih za slepe, kratko vse, kar more zanimati slepeca.

Da se morejo slepci tudi samostojno učiti esperanta, si lahko izposodijo iz bogatih knjižnic za slepe v točkopisu pisano esperantsko slovnico in slovar.

Na mnogih zavodih za slepe je danes pouk esperanta obvezen.

STARA MATI S CIGARETO V ROKI

Slika nam predstavlja Margot Asquith, ženo bivšega angleškega ministrskega predsednika, in njeno vnukinjo Priscilla Bibesco. Gospa Asquith je oblečena p najnovejši ženski modi. In k najnovejši modi spada seveda tudi cigareta.

vojščaki brez zastave. Judje narodov, brez vere in brez zaščite. Ne smemo si domišljati, da se osvobodimo od krivičnega socialnega položaja, ako si prej ne priborimo domovine. Kjer ni domovine, ni skupnega dogovora, na katrega si moremo sklicevati. Tam vlada samo egoizem interesov. Nikoli ne bomo poboljšali svojih materialnih prilik ako ne rešimo prej narodnega vprašanja. Vsa naša industrijska združenja, vse združbe za medsebojno pomoč so dobre kot vzgojno sredstvo. Kot gospodarski činitelj pa ostanejo jalove dokler nimamo domovine. Gospodarski problem zahteva v prvi vrsti pomnožitev kapitala in proizvodnjo. Dokler je dežela raztrgana na razne dele, dokler smo ločeni od carinskih mej in vsakovrstnih umetnih težkoč, imamo samo omejena tržišča pred seboj in ne moremo upati na pomnožitev produktivnosti. Samo domovina, prostora in bogata, more povzročiti materialni napredek. Poln zanosa je njegov poziv: "O bratje moji! Ljubite domovino! Domovina je naša hiša; hiša, ki nam jo je Bog dal, postavil v njo številno družino, ki nas ljubi in ki jo ljubimo, s katero se lahko bolje in hitreje razumemo nego z drugimi in ki je zavoljo homogene naravi svojih elementov pozvana za delo posebne vrste. Domovina je naša delavnica. Proizvodi naše delavnosti se morajo razprostrati iz nje v korist cele zemlje. Ako delamo za

domovino, delamo za človeštvo. Domovina je oporišče za vzvod, ki ga moramo uravnati na splošno korist. Ako izgubimo to oporišče, smo v nevarnosti, da postanemo nepotrebni domovini in človeštvu. Predno se udružimo z narodi, ki sestavljajo človeštvo, moramo obstojati kot narod, ker je udruževanje mogoče samo med enakimi. Domovina, pa je samo ena, nedeljiva. Kakor se člani ene družine ne radujejo skupne mize, ako je eden od njih daleč in odtrgan od njih, tako tudi mi ne smemo pozabiti na radosti, ne počitka, dokler je del ozemlja, na katerem se govorijo naš jezik, odtrgan od našega naroda. Domovina je znamenje poslanstva, ki vam ga je Bog ukazal izpolniti v človeštvu. Sposobnosti in sile vseh njenih sinov se morejo združiti z izpolnitvijo tega poslanstva. Izvestna vsota skupnih dolžnosti in pravic pristaja vsakomur ki je sin enega ali drugega naroda. Te dolžnosti in pravice pa morejo biti zastopane od ene same oblasti, ki je bila ustanovljena z našim glasovanjem. Domovina mora torej imeti eno samo vlado. Politiki, ki se zavejo federalisti in hočejo napraviti iz domovine bratsko združenje raznih držav, jo trgajo na kose in ne vedo kaj je edinstvo. Domovina ni ozemlje. Ozemlje je le njena podlaga. Domovina je ideja, ki se dviga na tej podlagi, ki je ideja ljubezni, čustvo skupnosti, ki obje tna vse sinove tega ozemlja.

Ženske -- iznajditeljice.

V Angliji se ženske jako zanimajo za nove iznajdbe. Iznašle so razne novosti pri plinskem štedilniku, posebne škarje, ki režejo debelo sukno in razne druge stvari.

Angleški patentni urad je izdal, kakor vsako leto, tudi letos na Silvestrovo pregled izumov, ki so bili proglašeni leta 1924. Značilno je za iznajdljivost obeh spolov, ako se ugotovi, kaj so ženske izumile.

Patenti, ki so jih prijavile ženske, se nanašajo večinoma na gospodinjstvo in na oblačila. Tako so predlagale lani ženske razne novosti pri plinskem štedilniku, ki zmanjšujejo porabo plina in omogočajo, da se štedilnik poljubno uravnava a večjo ali manjšo vročino. Priporočajo tudi aparate za sušenje las z elektriko ali vročim zrakom.

Druge zastopnice ženskega spola so izumile škarje, ki se dajo izmenjati in se z njimi lahko reže debelo sukno, ali pa se delajo gumbnice. Njihov izum je tudi prozoren dežnik, ki omogoča onemu, ki ga nosi, da vidi skozenj nebo, ako ga odpre. Prijavljeni so bili patenti na ženske klobuke, ki sede trdno na glavi brez igel.

Neka posebno bistra gospa je iznašla kopalni šotor, pri katerem tvori drog, ki ga drži pokonec, ko palka sama. Okrog vratu se pritrdi dotično platno in s potem obda človek z njim od vseh strani. Na ta način se popolnoma neovirano lahko slači in oblači, ne da bi svet videl, kaj se godi za platnom.

Papežev dar predsedniku poljske republike.

Papež je poslal Poljski dve zlati kolajni, ki sta bili vzidani leta 1903. V Svetih vratih in sta bili tam najdeni sedaj ob otvoritvi Svetega leta. Papež Lev XIII. je bil poslal leta 1900. iz Svetih vrat vzete zlate kolajne cesarju Francu Jožefu I. Ako bi še vladali Habsburgi, bi bile kolajne poslale brez dvoma na Dunaj, tako pa je menda Poljska izbrana za naslednico Avstrije v vatikanski milosti.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

KOLIKO DAVKA BO TREBA LETOS PLAČATI?

Čas je zopet tu, ko treba misliti na plačanje dohodninskega davka (income tax). Bliza se rok, do katerega je treba izpolniti prijave (returns) o dohodku tekom leta 1924 in plačati dolžni davek. Zadnji čas za to je dne 15. marca. Ali nikakor ni treba čakati na zadnji dan; na vsak način pa je čas, da se že sedaj o tem pomisli.

Dohodninski davek, ki ga morete letos plačati, je razmeroma manjši kot oni, ki ste ga plačali lansko leto. Novi davčni zakon (Revenue Act) od leta 1924, ki ga je predsednik potrdil dne 2. junija 1924, je uvedel znatne olajšave glede dohodninskega davka.

Novi zakon ni le znižal davčnega odstotka, marveč je uvedel tudi 25-odstotno znižanje na "zasluženi dohodek", določil nekatere nadaljne olajšave v prilog poročnim osebam in družinskiim poglavarjem in sploh uvedel marsikatero druge spremembo, ki so neposredne važnosti za vsakega davkoplačevalca.

Pod novim zakonom znaša normalni davčni odstotek (tax rate) dva od sto (2% na prvih \$4000 čistega dohodka, 4% na prihodnjih \$4000 čistega dohodka in 6% na ostalo).

Po prejšnjem zakonu je davčni odstotek znašal 4 od sto na prvih \$4000 in 8% na ostalo. Davek se izračuna na podlagi čistega dohodka davkoplačevalca, potem ko se je odbilo nekatere zneske, ki so oproščeni od davka, tako zvane "exemptions" in "credits". Samei smejo odbiti od svojega čistega dohodka \$1000, poročene osebe in družinski poglavarji \$2500 in nadalje sme vsakdo odbiti po \$400 za vsako odvisno osebo (razun za ženo ali soproga). Samei tore, ki je, recimo zaslužil čistih \$1500, bo plačal davek samo na \$500; mož, ki živi skupaj z ženo in je zaslužil \$3000, bo — po odbitku \$2500 — plačal davk tudi le na \$500. Ako je ta zadnji zaslužil manj kot \$2500, pa sploh ni dolžan plačati davka.

Kdor ne živi skupaj z ženo ali z družino, se smatra za samega. Naj pa bodi samec ali oženjen, ima davkoplačevalec nadalje pravico odbiti za nedolžne otroke ali druge osebe, ki jih on vzdržuje, ako niso še 18 let stare ali pa ako so onespособljeni.

Novi davčni zakon vsebuje posebno olajševalno določbo, kakršne ni bilo v prejšnjih davčnih zakonih. Po tej določbi ima davkoplačevalec pravico odbiti 25% od davčnega zneska, ako letni dohodek predstavlja njegov zaslužek (earned income). Vsi dohodki pod \$5000 se smatrajo kot "zaslužek". V nikakem slučaju pa se ne smatra za "zaslužek" kar presega \$16.000.

Davkoplačevalec, ki je zaslužil manj od \$5000, ima pravico odbiti 25 odst. od davčnega zneska. Na primer, ako je samec brez odvisnih oseb zaslužil lani \$2000, on bi moral brez tega 25-odstotnega odbitka plačati \$20 davka. Dolžan pa je plačati le \$15. Od svojega čistega dohodka \$2000, on je namreč upravičen najprej do odbitka \$1000 (personal exemption). Ostane torej \$1000, za katere mora plačati davek. Davčni odstotek znaša 2 odst.; 2% od \$1000 je \$20. Odbitvi od tega 25% oziroma četrtino, ostane \$15. Lani se je v istem slučaju moralo plačati \$40.00.

Davkoplačevalec izpolnjuje svojo davčno dolžnost s tem, da vestno izpolni posebno določeno tiskovino (tax return), in plača toliko davka, kolikor mu je plačati na podlagi dohodka za upravičenih odbitkov. Treba dobro zapomniti si, da, ako so odbitki taki, da ne preostane nič, za kar bi se plačal davek vendarle ni s tem rečeno, da ni treba prijaviti dohodka. Vsak samec oziroma poročena oseba, ki ne živi s svojo družino, mora prijaviti svoj

dohodek, ako je njegov čist dohodek tekom leta 1924 znašal \$1000 ali več oziroma ako je njegov surovi dohodek znašal \$5000 ali več.

Zakonski, živeči skupaj, morajo prijaviti svoj dohodek, ako sta skupaj imela vsaj \$2500 čistega oziroma \$5000 surovega dohodka. Čisti dohodek je namreč surovi dohodek manj poslovne stroške, neiztirjljive dolgov, davke itd.

Ako čisti dohodek izvirava večinoma iz plače ali mezde, naj se prijavijo zaslužek v celoti, kakor tudi morebitne dobičke iz posrednih virov.

Surovi dohodek vsebuje v splošnem vse prejemke za storjeno delo, dohodek iz trgovine, dobičke iz prodaje ali drugih transakcij, lastnino, obresti, dividendov in dobitkov in sploh iz dohodka iz kakršnegakoli vira, razun ako je davka prost.

Mož in žena lahko vložita skupno prijavo ali pa lahko vsak vloži svojo posebno prijavo. V prvi mož in žena treba tudi navesti dohodke nedolžnih otrok. Na primer, ako čisti dohodek moža v letu 1924 je znašal \$1500, ženin \$1000 in ono dveh otrok, 15 oziroma 17 let starih, \$400 za vsakega, treba navesti v prijavi skupni dohodek družin, t. j. \$3300.

Odbitek za zakonske znaša \$2500 in za vsakega nedolžnega otroka po \$400, skupaj torej \$3300. V takem slučaju bil toraj ne preostalo ničesar davčljivega. Vendarle, dasi v takem slučaju bi ne plačali nikakega davka, treba vendarle vpsolati prijavo (return), ker je družina zaslužila čez \$2500.

Osební odbitek od \$1000 za samec, \$2500 za zakonske in \$400 za odvisne osebe velja toliko za ameriške državljane, kolikor za tujake nastanjene inozemce. Glede davčne dolžnosti in pravice, ni torej razlike med ameriškim državljanom in tujak nastanjenim inozemcem.

Drugeče je z inozemci, ki jih zakon ne smatra za nastanjence (residents); taki nastanjenci inozemci so oni, ki prihajajo v Združene države le začasno, za kakšno posebno svrhu. Ali oni inozemec, ki tukaj redno in dalje čas stanuje, se smatra za nastanjence, tudi če se njegova družina

ZIMSKI ŠPORT ZA OTROKE.

Dr. K. L. K. Shaw, specialist za otroke v zdravstvenem departamentu države New York, je v nedavnem radio-predavanju povziral, kako koristi ima za otroke igranje pod milim nebom v zimskem času. On je mnenja, da bi morali otroci biti po zimi izven hiše še več kot po leti, in to radi tega, ker morajo po zimi preživati toliko časa v šolskih sobah in v preveč zakurjenih stanovanjih.

Ni še mnogo let od tega, — pravi Dr. Shaw — kar so ljudje sploh še verjeli, da sta mrzli zrak in nočni zrak škodljiva zdravju in da je zato najboljša, da se človek jima izogiba. Mnogi ljudje so ponesmali medveda in jazbeca, ki se ob prvih mrzlih sapici poskrivajo v svoj brlog, da tam prezimijo brez svežega zraka. To je bilo zadosti slabo za odrasle, ali še huje je bilo, da se je s tem postavljala slab vzgled mladini.

Ljudje so začeli drugače misliti o svežem zraku in ventilaciji, ko se je našlo, da sveži zrak, ki je v severnih državah dostikrat prav mrzel, je najboljši in najbolj zdravno zdravilo za jetiko. Sedaj je vera v sveži zrak prodira v najširše mase. Šolske oblasti pripoznavajo potrebo svežega zraka, ali žalostno dejstvo je, da vsled pomanjkanja šolskih prostorov v mestnih šolah le razmeroma malo otrok uživa korist prostozračnih razredov. Ti so v splošnem omejeni na otroke, ki so podhranjeni, slabotni ali bolehi. Dokazano je, da otroci, ki pohajajo take razrede pod milim nebom ali ki se učijo v dobro prozračenih šolskih sobah, so najboljši dijaki,

na nahaja v inozemstvu in on numerava povrtni se kedaj v svoj rojni kraj. Skratka, vsak priseljence, ako ni že ameriški državljan, je nastanjen inozemec in ima glede dohodninskega davka iste dolžnosti in iste pravice kot vsak ameriški državljan.

Tukaj nastanjeni inozemec mora pačati davek, pa naj njegov dohodek prihaja iz virov znotraj Združenih držav ali pa deloma ali pa popolnoma iz inozemskih virov. Ako so njegova žena ali pa družina nahaja v inozemstvu, on ni upravičen do odbitka \$2500, do katerega so upravičene poročene osebe ali družinski poglavarji. On mora plačati ravno toliko, kot da bi bil samec; sme pa seveda odbiti po \$400 za odvisne osebe, tudi če te živijo v starem kraju, pod pogojem pa, da jih on zares vzdržuje.

Te odvisne osebe so: otroci pod 18. letom ali pa vsaka druga oseba fizično onespособljena, (na primer slepi oče, onemogla mater ali kakoli drugi, ki je davkoplačevalec vzdržuje.

Nenastanjeni inozemec (non-resident alien), t. j. oni, ki je prišel za kratek čas v Ameriko radi posebnega posla ali zabave, mera plačati davek le na toliko, kar je prejel iz virov znotraj Zdr. držav. Naj bo on samec, oženjen ali družinski poglavar, nenastanjeni inozemec (razun ako je iz Kanade ali Mehike) ima pravico le do osebnega odbitka \$1600 in ni upravičen do odbitkov za odvisne osebe.

Davčna oblast je že razposlala tiskovine (forms) za osebno prijavo (return) dohodka vsem onim, ki so lani prijavili svoj dohodek. Ako pa kdo ni dobil te tiskovine, si jo mora sam priskrbeti. Zadnji čas za prijavo je dne 15. marca. Kdor ne prijavi pravočasno in ne plača davka ob pravem času, zapade kazni.

Ako je vaš dohodek tekom leta 1924 znašal \$5000 ali manj in je izviral iz plače ali mezde, vporabite tiskovino Form 1040A. Trgovce, tovarnarje, profesionalce, (zdravniki, odvorniki itd.), farmarje, naj rabi Form 1040, brez ozira na znesek. Isti formular se rabi tudi za vse dohodke čez \$5000.

Davek treba plačati, kadar se vloži prijavo (return). Sme se pa plačati tudi v štirih obrokih, od katerih prvi zapade takoj, torej najkasneje dne 15. marca, drugi 15. junija, potem 15. septembra in 15. decembra.

Nekaj misli italijanskega rodoljuba.

Pred Mazzinijem in za njim ni najbrže še nihče boljše in lepše opisal dolžnosti, ki jih ima človek napram svoji domovini. Domovina je samo ena nedeljiva. Brez domovine bi bili ljudje izvržek — vojščaki brez zastave.

V svoji knjigi "Človekove dolžnosti" obravnava Mazzini tudi dolžnosti do domovine. Njegove temeljne misli so sledeče: Prve najvažnejše in najpoglavitejše na še dolžnosti so dolžnosti do človeštva. S svojo ljubeznijo moramo objemati vso človeško družino, ve rovatj moramo v njeno edinstvo, posledice edinstva božjega in v bratstvo vseh narodov, ki so na svetu. Kjerkoli trpi naš bližnji kjerkoli je človeško dostojanstvo oskrnjeno od laži ali trinitstva, moramo priskočiti na pomoč in podati svojo roko vsem prevarnim, preganjanim in potlačenim. To je zakon, ki ga moramo doneti in izpolniti. Ali posameznik ne more s svojimi osamljenimi silami storiti ničesar za npravnstveno poboljšanje in za napredek človeštva. Mi moremo sicer tu pa tam pomagati bratu, ki je v stiski, dolet milosrčnosti, ali naša naloga s tem ni izpolnjena. To nalogo je mogoče izvršiti samo z udruženjem, z bratškim sodelovanjem za skupni cilj. Ali kakor je poedinec preslab, tako je tudi človeštvo preobsežno za ta cilj. Sredstvo, ki pomnoži sile posameznika in ki mu da popolno moč za doseg tega cilja, je domovina. To sredstvo je našel sam Bog, ko je razdelil človeštvo na zemlji v določene skupine, različne po jeziku, po nagne-

njih, običajih in sposobnostih in s tem položil kal narodnosti. Nesrečne vlade so pokvarile božji načrt te razdelitve, ki je jasno označen, vsaj kar se tiče Evrope, po toku velikih rek, po krivinah visokih gor in drugih zemljepisnih svojstvih. Pokvarile so ga z osvajanji, s pohlepnostjo in ljubosumnostjo v takšni meri, da je le malo narodov, katerih meje bi odgovarjale temu načrtu. Ali načrt božji se bo kljub temu izpolnil. Naravne razdelitve, prirojena in samohotna stremeljenja narodov bodo stopila namesto samovoljnih razmejitev določenih od nesrečnih vlad. Ko govori o mejah Italije, poudarja, ka ni nobenega drugega naroda v Evropi, ki bi imel tako jasno označene meje: morje in Alpe. In tu rabi besede, ki so tudi za nas pomembne: "Odprište šestilo, postavite eno konico na sever Italije na Parmo, ubodite drugo na izliv Vra in opišite z njo v smeri proti Alpam polukrog: tista konica, ki po opisanim polukrogu pade na izliv Soče, bo začrtala mejo, ki Vam jo je Bog dal. Do tiste meje se govori, se razume vaš jezik: preko nje nimate pravice."

Brez domovine nimamo ne imena, ne obeležja, ne glasu, ne prava in nismo krščeni kot bratje meo narodov. Izrodek človeštva smo,

Raznoterosti.

Madžarsko hito za Bolgarijo.

Iz Budimpešte javljajo, da kupujejo bolgarski trgovci pšenice na Madžarskem in je sedaj prijavljenih za izvoz že okoli 6000 vagonov. Madžari se boje, da se žito doma podraži, ako pojdejo take količine v Bolgarijo. Tudi v naši državi se mora pri izvozu vpoštevati najprej domača poraba pri vsem blagu, zlasti pa pri žitu in moli, da bo kruh primerno po ceni in ne morda drag radi dobička izvoznikov!

Svetovna razstava v Antwerpnu

bo leta 1930. Priprave se vrše že sedaj in ustanovila se je tudi družba s pričetnim kapitalom 10 milijonov frankov za pospeševanje priprave.

Anita Berber pod ključem.

Znana plesalka Anita Berber, ki je s svojimi produkcijami povzročila na Dunaju, v Berlinu in v drugih nemških mestih že nebroj škandalov, ter strašila v predlanski sezoni nekaj časa tudi na Bledu, sedaj zdaj v berlinskem zaporu. Nedavno je namreč najela pred berlinskim kabaretom "Ramp" avtomobil in se z njim odpeljala. Soferja je na čelu od slovi- la z obljubo, da bo poravnala račun, kadar ji ga podjetej dostavi. Račun je res prišel, toda plesalka ga ni hotela priznati. Zato je podjetej proti Aniti Berber vložil tožbo in ker ni hotela plesalka pred sodišče, jo je morala policija aretirati na domu. Policaji niso imeli pri tem baš lahkega posla. Anita se jim je upirala, razgrajala in razbijala, tako da so jo morali vklemiti. Zadnji čas je Anita Berber nastopala z s plesalcem Henryjem, njen prejšnji partner Sebastian Drost se je sprijel njo in odpotoval v Ameriko.

Aranžman med Kruppovo tovarno v Essenu in tovarno vagonov v Brodu

je bil zaključen te dni. Kruppova tovarna prevzame več akcij brodske tovarne po tečaju din 145 in pošlje v tovarno v Brodu 2 nadzornika in 3 upravne svetnike. Lokomotive se bodo izdelovale doma v Brodu in tako bo Jugoslavija na Balkanu edina, ki bo imela tovarno lokomotiv.

PROTI NEPISEMENOSTI V RUSIJI.

Centralna uprava društva "Doli nepismenosti" je proslavila petletnico odkar je bil objavljen dekret sovjetske vlade o likvidaciji nepismenosti. 26. decembra je bil za Rusijo znameniti jubilej dekreta, ki ga je izdal pok. Lenin kot vojno napoved kulturni zaostalosti ruskega naroda. V tem dekretu poziva Lenin vsa rusko javnost, da posveti svoje umstvene sile likvidaciji nepismenosti, tako da ob desetletnici oktoberske revolucije ne bo več v Rusiji nikogar, ki bi ne znal vsaj za silo čitati in pisati.

Omenjeno društvo je izdalo vsem podrejenim organom, ki se imenujejo uradno čezvračke za borbo proti nepismenosti, točna navodila glede mobilizacije vseh materijelnih in moralnih sil, ki jih je treba postaviti na fronto proti ljudski nevednosti. Tudi centralni odbor komunistične stranke je pozval podrejene odbore, naj proslavijo petletnico Leninevega dekreta s predavanji in članki o nadaljnjih ukrepih glede likvidacije nepismenosti v zvezi z oporoko pokojnega Lenina. Ves sovjetski in komunistični aparar je bil mobiliziran 26. decembra na po vseh mestih so se vršile manifestacije. Mnogi so nosili rdeče zastave z napisom "Doli nepismenosti! Živela prosveta ljudskih mas!" itd. Navzile temu pa pišejo sovjetski listi o stanju narodne prosvete zelo skeptično. Pri vsakem koraku zadane sovjetska vlada na nepremagljive ovire, pomanjkanje denarnih sredstev je tako veliko, da ne more vzdrževati niti srednjih šol. Zato je malo upanja, da bi se izpolnila Lenina- va želja glede likvidacije nepismenosti ob deseti obletnici oktober- ske revolucije.

Knjigarna "Glas Naroda"

Ljudska knjižnica:

Naša leta, trda vez.	45
Naša leta, broširano	45
Na Indijskih otokih	50
Naseljenci	30
Novela in črtice	90
Na Prerji	30
Nihilist	40

Narodne pripovedke za mladino:

3. zvezek	35
4. zvezek	40

Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka

	1.50
--	------

Narodna biblioteka:

Svitoslav	35
Spisje	35
Krvna osveta	35
General Lavdon	70
Napoleon I.	1.
Babica	1.20
Nesrečnica	70
V gorskem zakotju	35
Za kruhom	35
Zalost in veselje	1.
Z ongiem in mečem	3.
Grška Mitologija, 2 knjigi	1.40
Kranjske čebulice, poezije	35
Obički. (Cankar). Trdo vezano	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25
Ob tihih večerih, trda vez.	90
Petelinov Janez	90
Pesmi v prozi, trdo vez.	70
Prigodbe čebulice Maje trda vez.	1.00
Pabirka in Roža (Albrecht)	25
Povestice. Rabindranath Tagore, vsebuje 5 povesti	40
Pasti in zanke. Kriminalni roman	35
Pariski zlatar	35
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem	50
Poslednji Mehikanez	30
Pravljice H. Majar	30
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku	35
Pozigalec	25
Praprečane zgodbe	25
Patria, povesti iz irske junaske dobe	30
Predtržani. Prešern in drugi svetniki v gramofonu	25
Pet tednov v zrakovlopu. Trd. vez.	1.50
Pol litra pivavca	30
Ptice selivke, trda vez.	75
Pikova dama (Puškin)	30
Pred nevihto	35
Pravljice in pripovedke za mladino.	40
1. zvezek	40
2. zvezek	40
Pegan in Lambergar	70
Rablji, trda vez	75
Razkrinkani Habsburžani (Larish)	35
Revolucija na Portugalskem	30
Rinaldo Rinaldini	50
Slovenski šalivce	40
Slovenska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti	60
Suneški invalid	35
Skozi širno Indijo	35
Sanjska knjiga, velika Arabika	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	90
Sanjska knjiga, srednja	35
Spake, humoreske, trda vez	90
Strelec	30
Strahote vojne	50
Stezosledec	30
Sveta Genovefa	30
Sveta noč, zanimive pripovedke	50
Strup iz Judeje	75
Spol, Ljubezen, Materinstvo	40
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sopek, samotarke (Komanova) vez.	50
Stric Tomova koč	50
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	80
Sveta Notburga	35
Sredozimci, Sorosa Jerica (Bohnije)	30

SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poznavna Boga	30
2. zv. Pridni Janez in Hudobni Mihec	30
3. zv. Jagnje	30
4. zv. Pirhi	30
5. zv. Sveti večer	30
6. zv. Povodenj	30
7. zv. Pavlina	30
8. zv. Brata	30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. 0.35	
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš. 50	
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str. 35	
Št. 4. Ovetko Golar: Poletno klasičje, izbrane pesmi, 184 str., broš. 50	
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Zolna in njegova družina, veselomoderne črtice I, 72 str., br. 0.25	
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v eem dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš. 25	
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utva, 111 str., broš. 35	
Št. 8. Emil Gaberian: Akt Nov. 118, roman, poslovenil E. V. 536 str., broš. 60	
Št. 9. Univ. prof. dr. Franca We-	

ber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš. 70	
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ter-noupe, reliefna karikatura iz mi-mulosti, 55 str., broš. 25	
Št. 11. Pavel Golia: Peterčkov po-slednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš. 35	
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni prstan, narodna pravljica v 4. dej., 91 str., broš. 30	
Št. 13. V. M. Garšin: Nadejda Ni-kolajevna, roman, poslovenil U. Zun, 112 str., broš. 30	
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, na-rodno-gospodarski spis, poslove-nil dr. Albin Ogris, 236 str., br. 80	
Št. 15. Edmond in Jules de Gon-court: Renee Maupierin, roman, prevel P. V. B. 239 str., broš. 45	
Št. 16. Janko Samac: Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45	
Št. 17. Prosper Marimee: Verne duše v vicah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str. 30	
Št. 18. Jarosl. Vrchlicky: Oporo-ka lukovskega grajsčaka, veselo-i-gra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš. 25	
Št. Gerhart Hauptmann: Potop-ljeni zvon, dramska bajka v pe-tih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš. 50	
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češtine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš. 45	
Št. 21. Fridolin Zolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II, 73 str., broš. 25	
Št. 22. L. N. Tolstoj: Kreutzerje-va sonata, roman, poslov. Fran Pogacnik, 136 str., broš. 50	
Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., br. 30	
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del. 355 str., broš. 80	
Št. 26. L. Andrejev: Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str., br. 35	
Št. 27. Fran Erjavec: Brezposle-nost in problemi skrbstva za brez-poselne, 80 str., broš. 35	
Št. 28. O. Župančič: Veronika De-seniška, tragedija v 5 dej., 185 str., broš. 70	
Št. 35. Gaj alustij Krsp: Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš. 50	
Št. 36. Kaver Meško: Listki, 144 str. 65	

Spilmanove pripovedke:

2. zv. Maron, krčanski deček iz Li-banona	25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kav-kaskih gora	25
4. zv. Praski judek	25
5. zv. Tri indijanske povesti	30
6. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japonskega	30
7. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akbarja Velikega	25
8. zv. Rdeča in bela vrtnica, povest iz Korejske brata. Črtica iz mis-jonov v Koreji	30
9. zv. Boj in zmaga, povest iz zgodovine kanadske	30
10. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske	30
11. zv. Angel sužnjev. Braziljska povest	25
12. zv. Zlatokopi. Povest	30
13. zv. Prvi med Indijanci ali vož-nja v Nikaraguo	30
14. zv. Pregarjanje Indijskih misjo-narjev	30
15. zv. Mlada mornarja. Povest	30
16. zv. Tatič, Bvki, trd. vez.	75
17. zv. Tri povesti	35
18. zv. Tunel, trda vez.	1.00
19. zv. Turki pred Dunajem	60
20. zv. Trenutki oddiha	40

Veliki inkvizitor (ljubezenski ro-man)

Vesela povesti	30
Vera (Waldova) broš.	35
Željeva repatica (Levslak) vez. 1.	
Vrtinar, Rabindranath Tagore broš.	60
Trdo vezano	75
Volk spokornik in druge povesti za mladino	1.00
Valentin Vodnika izbrani spisi	30
Vodnik svojemu narodu	25
Zgodba Napol. huzarja vez.	1.50
Zmisl smrti	60
Zadni dnevi nesrečnega kralja	60
Zadna pravda	50
Zmaj iz Bosne	80
Zlatarjevo Zlato	1.00
Zločin in kazen, 2 knjige 1. del, trdo vezano	2.50
Zločin v Orčivalu, broš.	75
Za milijoni, trdo vezano	65
Zemni naša Koprnelo	35
Zemlje in konec gospodične Pavle	35
Zgodovinske anekdoti	30

Zbirka slovenskih povesti:

1. zv. Vojnomir ali poganstvo	35
2. zv. Hudo breskno	35
3. zv. Vesela povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh	65
Zbrani spisi za mladino (Gangl):	
1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 pove-sti	50

2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pe-smi	50
3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 pove-sti	50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8. pove-sti	50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat	50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti	50

Umetniške knjige s slikami za mladino:

Pepelka; pravljica s slikami	1.60
Rdeča kapica; pravljica s slikami	1.00
Seguljica; pravljica s slikami	1.00
Trnoljica; pravljica s slikami	1.00
Knjige za slikanje:	
Mladi slikar	75
Slike iz pravljic	75
Knjige za slikanje dopisnic, popolna z barvami in navodilom:	
Mlada greda	\$1.-
Mladi umetnik	1.20
Otroški vrtec	1.20
Za kratek čas	1.20
Zaklad za otroka	1.20

RAZGLEDNICE:

Zabavne. Različne, ducat	25
Newyorsk. Različne, ducat	25
Velikonočne, božične in novoletne ducat	25
Iz raznih slovenskih krajev, ducat	40
Posamezne po	05
Narodna noša, ducat	40
Posamezne po	05
Planinski pozdravi, ducat	40
Posamezne po	05
Importirane proročevalne karte	1.-

I G R E:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5 dejanj.	60
Burke in šalivi prizori, eno in več dejank	80
Dolina solz. 3. enodejanka: Dva sve-tova. Dedščina. Trpini	1.00
Dnevnik. Veseloigra v 2 dejanjih.	30
Cyrano de Bergerac. Hoericična kome-dija v 5 dejanjih. Trdo vezano	1.70
Če sta dva. Šala v enem dejanju	35
Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v 4 dejanjih	50
Eda, drama v štirih dejanjih	30
Hlapec Jernej, v 9 slikah	50
Krivopriščnik. Narodna igra s petjem v 3 dejanjih	35
Mati, Meško, tri dejanja	70
Marta, Semelj v Richmondu 4 de-ja-nja	30
Medved snubač	30
Starinarica. Veseloigra v 1 dejanju	30
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah	30
Sovražnik žensk, enodejanka.	35
Pogodba, burka s petjem v dveh de-ja-njih	30
Poljub, v dveh dejanjih	30
Tončkove sanje na Miklavšev večer.	30
Mladinska igra s petjem v 3 dejanjih	60
njih	60
E. U. R. drama v 3 dejanjih s pred-igro (Čapek) vez.	45
Revizor, 5 dejanj trda vezana	75
Ujetnik carevine, veseloigra v 2 janjih	30
Veronika Deseniška, trda vez.	150
Za križ in svobodo, igrokaz v 5 de-ja-njih	35

Ljudski oder:

3. zv. Miklova zala, 5 dejanj	70
4. zv. Tihotapec, 5 dejanj	60
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja	60
Zbirka ljudskih iger.	
3. snopič. Mlin pod zemljo. Sv. Neža, Sanje	60
9. snopič. Na Betlehemske po-ljanah. Kazen ne izostane. Oče-tova kletev, Čašica kave	30
12. snopič. Igrubljen sin. V. jeti, pa-stirici in kralji, Ljudmila, — Planšarica	30
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije De-vice, Marijin otrok	30
14. snopič. Junaška deklica. Sv. Boš-tjan, Materin blagoslov	30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fa-bjola in Neža	30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Mariji-nega otroka	30

PESMI IN POEZIJE:

Balade in romance (Aškerc) trdo vez.	1.25
broširano	80
Bob za mladi zob, trda vez.	40
Gregorčič, poezije trda vez.	75
Gregorčičeve zbrane pesmi s sliko	40
Ko so cvele rože, trda vez.	60
Godec: Pored narodnih pravljic o Vrbkem jezeru. (A. Funtek) Trdo vezano	75
Moje obzorje (Gangl)	1.25
Marcic (Gruden) broš.	30
Narodna pesmarica. Zbirka najbolj priljubljenih narodnih in drugih pesmi	40
Primorske pesmi (Gruden) vez.	35
Pohorske poti (Glaser) broš.	30
Slutne (Albreht) broš.	30
Pesmi Ivan Zormana.	
Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini	1.25
Slovenska narodna lirika. Poezije	50
Sto ngank (Oton Župančič). — Poezije	50
Vijolica. Pesmi za mladost	60

Zvončki. Zbirka pesni za slovensko mladino. Trdo vezano	90
Zlatorog, pravljica, trda vez.	60

PESMI Z NOTAMI:

MEŠANI ZBORI:

Planinske II. zv. (Laharnar)	45
Prije mešani zbori, izdala Glasbena Matica	45

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI:

Priložnostne pesmi (Grum)	\$1.10
Slovenski akordi (Adamič) I. zv.	75
Slovenski akordi (Adamič) II. zv.	75
33 mešanih in moških zborov, izdala Glasbena Matica	1.00
Pomladanski odmevi	45
Orlovske himne (Vodopivec)	1.20
10 moških in mešanih zborov (Ada-mič)	45
16 jugoslovanskih narodnih pesmi (Adamič) 2. zv.	80
Dvanajst pesmi I. in II. zv. izdala Gla-sbena Matica	50

SAMOSPEVI:

Pastirica, Kanglica, Snegulčica	45
Nočne pesmi (Adamič)	1.25
Šest pesmi, izdala Glasbena Matica	75
Štirji samospevi, izdala Glasbena Ma-tica	45

MOŠKI ZBORI:

En starček je živel, za bas solo in mo-ški zbor	40
Veseli Bratci (Pahor)	40
Slovenske narodne pesmi (Hubad) izdala Glasbena Matica	40
Trije moški zbori (Pavčič) izdala Gla-sbena Matica	40
Domovini (Foerster) izdala Glasbena Matica	40
Narodna nagrobica (Pavčič)	35
Gorski odmevi (Laharnar) 1. zv.	45
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv.	45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Gorske cvetlice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov	45
Jaz bi rad radežih rož, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvo-spev	20
V pepelnici noči (Sattner), kantanta za soli, zbor in orkester, izdala Glasbena Matica	75
Dve pesmi (Prelovec) za moški zbor in bariton solo	20
Kupleti (Grum). Učeni Mihec, kranj-ske šege in navade, nezadovolj-stvo, 3 zvezki skupaj	1.00
Kuplet Kuza - Mica (Parma)	40
Naši himni (Maroll) dvoglasno s spremljevanjem klavirja	15

PESMARICE GLASBENE MATICE:

Kupleti (Grum). Učeni Mihec, kranjske šege in navade, nezadovoljstvo, 3 zvezdki skupaj	1.00
Kuplet Kuza - Mica (Pavla)	0.50
Nasi himni (Maroll) doglasno s spremljevanjem klavirja	1.00

PESMARICE GLASBENE MATICE:

1. Pesmarica, uredil Hubad	2.50
2. Slovenske narodne pesmi (Bajuk)	0.50
3. Narodne pesmi (Gerbič)	0.50
4. Koroške slovenske narodne pesmi (Svikarišič) 1., 2. in 3. zv. skupaj	1.00
Slovenske narodne pesmi Benčije (Orel)	0.50

F. M. Dostojevskij:

Iz spominov mladeniča.

(Nadaljevanje.)

Toda k stvari.

Prišel sem po stezi v drevored, se ustavil sredi drevoreda ter čakal baronico in barona. V razdalji petih korakov sem se odkril in poklonil.

Spominjam se, da je bila baronica v svileni, neobsežno široki, svetlo-sivi, nabrani obleki s krinolino in vlečko. Rasti je majhne, nenavadno debela in s strašno tolstim in visečim podbradkom, da niti vratu ni bilo videti; obraza bakrenastega, drobnih, zlih in predrznih oči. Hodi, kakor da hoče izkazati milostno naklonjenost. Baron je suh in visok. Lice ima, kakor je to že navadno pri Nemcih, nepravilno in pokrito s tisočimi gubice. Star je kakih petinštirideset let ter nosi naočnike. Noge se mu začenejo, skoro bi rekel, gori pri prsih; to je neka posebnost. Osoben kot pav, nekoliko trebusen. Nekak kostrunji izraz mu igra na obrazu in ta po svoje nadomestuje bistroumnost.

Vse to sem utegnil opaziti v treh sekundah.

Moj poklon in klobuk v rokah nista sprva nimalo vzbudila njene pozornosti. Samo baron je nalahko dvignil obrvi, baronica pa je kar plavala mimo mene.

"Madame la baronesse," sem izpregovoril glasno, razločno in s povdarkom na vsaki besedi: Gospa baronica, imam čast biti vaš suženj.

Na to sem se poklonil, pokrnil in stopil mimo barona, uljudno k nje mu obrnjenim in smehljajočim se obrazom.

Pavlina mi je velela, naj se odkrijem, toda poklonil in pomagal sem sam od sebe. Vrgel vidi, kaj me je privedlo do tega! Kakor da sem strmoglavil v globočino.

"Hein!" je zakrlical, ali boljše zakokodakal baron ter se obrnil k meni srdito in začuden.

Obrnil sem se, obstal v spoštljivem pričakovanju ter ga dalje motril in se nasmihal. Očividno si ni mogel stvari raztolmačiti in dvignil je obrvi do skrajnosti. Obraz mu je vedno bolj temnel. Tudi baronica se je okrenila in gledala srdito in začuden. Mimoidoči so začeli gledati, nekateri so se celo ustavili.

"Hein!" je zakokodakal zopet baron s nepodvojenim kokodakom in podvojenim gnevom.

"Ja wohl!" (da) sem utegnil ter mu zrl dalje naravnost v oči.

Ste li nori? Je kriknil ter zamahnil s svojo palčico malodane že preplahen. Morda ga je zmedla moja obleka; kajti bil sem zelo čisto, skoro elegantno obločen kot človek, ki gotovo spada k najboljšim krogom.

"Ja wo-o-ohl!" sem zakrlical ne nadoma na vse grlo, zategnivši 'o' kakor vlečejo Berlineci, ki ribarji vsak hip frazo 'ja wohl' v pogovoru in pri tem vlečejo črko 'o' več ali manj, hote izraziti različne stopnje misli in občutkov.

Baron in baronica sta se naglo okrenila in preplašena skoraj tekla proč. Izmed občinstva so začeli nekateri govoriti, drugi so me zopet motrili nedoumevaje. Sicer pa se ne spominjam več dobro.

Obrnil sem se in odšel z navadnim korakom k Pavlini Aleksandrovni. Toda v razdalji sto korakov sem zagledal, da je vstala s sklopi in se napotila z otroci v hotel.

Dohitel sem jo na pragu. "Izvršil sem ... neumnost!" sem rekel ter stopil na njeno stran.

"In kaj zato? To je sedaj vaša stvar," me je zavrnila in odšla po stopnicah, ne da bi me pogledala.

Ves tisti večer sem blodil po parku. Čez park in zatem čez gozd sem prišel celo v sosednjo državo. V neki koči sem jedel jajčjo jed in pil vino, za kar so me obrali za poldrugi tolar.

Šele ob enajstih sem se vrnil domov. General me je dal nemudoma poklicati.

Nasi imajo najeti v hotelu dve številki s štirimi sobami. Prva, največja s klavirjem je soba. Po

leg nje je prostorna soba, ki je generalov kabinet. Ondi me je čakal stoji sredi kabineta v dostojanstveni pozi. Des Grieux je sedel široko na divanu.

"Čenjeni gospod, dovolite, da vas vprašam, kaj ste naredili?" je začel general in se okrenil k meni.

"General, želel bi, da preidemo naravnost k stvari sami!" sem rekel. "Nemara hočete govoriti o mojem današnjem srečanju z nekim Nemcem?"

"Z nekim Nemcem! Ta Nemec je baron Wurmerhelm in vaša oseba! Dovolili ste si surovosti z njim in z baronico."

"Nikakor ne."

"Prestrašili ste ju, dragi gospod!" je vskliknil general.

"Nikakor. Že v Berlinu mi je padla v uho pri vsaki besedi ponavljana fraza 'ja wohl', ki je oni tako grdo vlečejo. Ko sem ga srečal v drevoredu, mi je hipoma, bogveči zakaj, prišel na um ta 'ja wohl' ter me pripravil do razdraženosti. V rhu tega pa ima baronica navado, da gre že tretji dan, kadar je srečavam naravnost name, liki na črva, ki se ga sme pohoditi; kajti to uvidevate sami, da imam tudi jaz pravico do samoljublja. Snel sem klobuk in uljudno, pravim vam, da uljudno, rekel: Gospa, jaz sem, pokorni sluga. Ko se je baron obrnil in nenadoma kriknil 'hein', me je nekaj posegetalo, da bi zaklical 'ja wohl'. In naklinal sem dvakrat; prvič navadno, drugi pa zategnivši kolikor je moč. To je vse."

Pravim vam, da sem bil sam zadovoljen s seboj radi tega otroškega pojasnila. Silno se mi je zahtevalo pokazati ves ta dogodek v čim temnejši barvi. In čim dalje, tem bolj mi je to prišlo.

"Vi se mi še celo posmehujete li kaj?" je zaklical general. Okrenil se je k Francozu in mu pokazal v njegovem jeziku, da hočem po vsej sili izzvati škandal. Des Grieux se je porogljivo nasmehnil in skomiznil z rameni.

"O, ne domišljajte si tega, ničesar ni bilo!" sem zavrnil generala. "Moje ravnanje res ni bilo lepo, kar odkritosrečno priznavam, in zasluži, da se je imenuje neumno in nedostojno pabalinstvo in nič več. Vedite, general, da se ga od srea kesam. Je pa okoliščina, ki me v mojih očeh celo oprostila kesanja. Bodi povedano, da se čutim zadnji čas, dva ali tri tedne, slabotnega, bolnega, nervoznega, razdražljivega, fantastičnega in včasih me celo ostavi moč nad samim seboj. Silno se mi je hotelo nekolikokrat obrniti se nenadoma na marquisa des Grieuxa in ... Toda, kaj bi govoril, ker bi ga s tem še razžalil. Skratka: to so predznaki bolezni. Ne vem pa, da li se bo baronica Wurmerhelm ozirala na to okoliščino, ko bom prosil odpuščanja; kajti to name ravam storiti. Menim, da se ne bo ozirala na to, tembolj, ker so, kolikor je meni znano, v zadnjem času pravnik začeli zlorabljati to okoliščino. Odvetniki so jeli v kazenskih procesih silno pogosto upravičevati svoje klijente — zločince s tem, da se ti v trenutku zločina niso ničesar spominjali in da je to baje taka bolezen. 'Potolkel ga je, a ne spominja se ničesar.' In pomislite, general, medicina jim pritrjuje, da je to res taka bolezen, tako hipno omračuje duha, ko se človek ničesar ne zaveda ali samo na pol ali le četrtno. Toda baron in baronica sta še starega pokolenja, obenem pruska junkerja in posestnika. Gotovo jima ta napredek v pravi medicini še ni znan, zato se tudi ne zadovoljita s mojim pojasnilom. Kaj menite vi, general?"

"Dovolj, gospod!" je izpregovoril rezko in z zadrževalno nevoljo. "Dovolj! Potrudim se enkrat za vselej izbraviti se vašim neumnostim. Barona in baronice ni treba prositi odpuščanja. Vsaka dotika z vami, in naj je samo prošnja za oprostitev, bi bila zanjo preveč poniževalna. Ko je izvedel, da ste pri meni v sobi, je takoj govoril

z menoj v vokzalu in pravim vam, da bi bil kmalu od mene zahteval zadoščenja. Ali pojmite sedaj, čemu ste izpostavili mene, mene, gospod! Jaz, jaz, sem bil prisiljen prositi barona oprostitev in sem mu dal besedo, da vas odslovim nemudoma, še danes."

"Dovolite, dovolite, general! Torej je on sam zahteval na vsaki način, da me odslovite, kakor ste se blagovolili izraziti?"

"Ne, ampak jaz sam sem smatral za svojo dolžnost, da mu dam to zadoščenje, in baron se je seveda zadovoljil. Ločimo se, dragi gospod! Dobiti imate od mene še štiri zlate in tri goldinarje po tukajšnji vrednosti. Tukaj je denar in račun, morete ga pregledati. Z Bogom! Odslej smo si tuje. Dragega razven skrb in prijetnosti, nisem imel od vas. Takoj pokliem natakara in mu povem, da od jutri naprej ne odgovarjam za vaše stroške. Sluga sem vam pokoren!"

Vzel sem denar in s svinčnikom napisal račun, se poklonil generalu in mu dejal silno resno:

"General, ta zadeva ne more tako završiti. Zelo mi je žal, da ste morali poslušati neprijetnosti od barona, toda oprostite, sami ste krivi tega. Kako ste mogli prevzeti naloge, odgovarjati baronu za me? Kaj pomenja, da me odslovljate iz svoje hiše, h kateri da pripadam? Samo učitelj sem v vašo hišo in nič drugega. Nisem niti vaš sin niti vaš varovanec in vi ne morete odgovarjati za moje ravnanje. Jaz sem sam pravno — kompetentna oseba. Star sem 25 let, visokošolec, plemić in vam popolnoma tuji. Samo moje brezmejno spoštovanje do vas me zadržuje, da jaz sam ne zahtevam od vas zadoščenja in nadaljnega obračuna, ker ste so prilaščili pravico, odgovarjati zame."

General je bil tako presenečen, da je razžril roke, potem pa se je hitro obrnil k Francozu in mu v hitrici povedal, da ga malodane ni sem pozval na dvoboj. Francoz se je glasno zakrohotal.

"Z baronom pa se nista poravnala," sem nadaljeval z največjo hladnokrvnostjo, ne da bi se brigal za Francozov krah. "In ker ste si vi, general, danes dopustili poslušati njegove pritožbe in se tako postavili na njegovo stran, ste postali nehoti soudeleženi pri vsej tej stvari, ki le mene zadeva, obrnili mimo mene k postranski osebi, kakor bi jaz sam ne bil sposoben in dostojen, da odgovarjam zase pred njim."

Kar sem slutil, se je zgodilo. General se je strašno prestrašil, ko je začel to novo neumnost.

(Pride še.)

Italijanski tarifni bureau v Pragi

se je otvoril še pred ustanovitvijo italijanske trgovske zbornice. Iz tega se vidi, kako važnost polaga Italija na trgovske zveze s Češko-slovaško, zajedno pa je njena akcija naperjena proti hamburški prometni politiki, ki se živo dotika italijanskih trgovskih interesov.

Bolečine

bodisi revmatične, nevralgične ali krči hitro olajšate, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Izvrstno lokalno sredstvo za hrbtno hromost, okorelost in otrplost mišic. Imejte ga vedno pri rokah.

Cena 50 ali 60 centov.

Zahtevajte pri vsaki lekarni, ki ima v svoji zbirki

VOJVODA IN VOJVODINJA IZ YORKA

Slika nam predstavlja angleškega vojvodo in vojvodinjo iz Yorka, ki se mudita v Afriki na lovu. Posrečilo se jima je ustreliti že precejšnje število divjih živali.

L. Prospignon:

Kratek zakon.

Moj prvi zakon je trajal le nekaj hipov in kljub temu ni prekinil z roke z ono, ki je kasneje postala moja žena. Vendar pa je bil to pravi zakon in nedvomno najboljšo delo v mojem življenju. Jaz sem sam sebi oprostil mnoge grehov radi sreče, ki sem jo napravil svoji začasni ženski.

Tisti čas sem diktiral svoje pravne neknu staremu prepisovalcu. Bil je to najpoštenjši človek na svetu, ki so ga za razne nesreče v življenju privedle v bedo. Bil je zgovoren in zanimiv človek, in dočim je on pripovedoval, je njegova hči, bojazljiva, vitka blondinka, prepisovala trgovska pisma in račune. Dvakrat, trikrat sem jo zalotil samo in opazil, da je moja navzočnost razburja. Ker je bila še precej lepa, sem občutil do nje neko naklonjenost, ki sem jo pa hitro odgnal, ker bi bilo strašno, da bi mi ona postala ljubica. Vendar sam pa govoril z njo nežno in ji čisto pokazal, da mi ni neprijetna. Moja nežnost je padla v globoko dušo, tako globoko, da bi se prestrašil, če bi mogel to tedaj opaziti.

V tem času sem odpotoval, zaljubljen sem se, zaročil sem se in se vrnil zopet v Pariz, da dokončam započeto delo. Prvo jutro po mojem povratku v Pariz je nekdo pritrkal na moja vrata in zagledal sem svojega starega prepisovalca. Bil je ves suh in prepadel, in oči je imel otečene od joka.

"Gospod," me je nagovoril, "o, prostite mi, da prihajam k vam v tem času ... ali vi ste bili vedno tako dobri ... Moja hči je na smrti postajala ..."

"Ali res!" sem odgovoril bolj vljudno kot razburjeno.

"Ona je v bolnici, gospod ... pa sem prišel, da vas naprosim ... da vam povem ..."

Prestal je in v zadregi pričel je eljati. Njegov oči so bile polne boje, prošnje in nakrat je dejal:

"Moja hči vas ljubi! ... Pred neno skorajšnjo smrtjo sem si mislil, da morem ..."

Ne davši mi časa, da se umirim, je pričel praviti nenavadno dolgo in ganljivo ljubezensko pravljico, tako, da so se naposled tudi meni osodile oči.

"Ali jo hočete videti? Kako srečna bi bila ona! ... Samo nekaj dni ji je še dano živeti! ..."

Čez pol ure sem bil poleg uboge deklice. Kako divna je bila! Njene bolne oči so zažarele, ko so me zagledale in vsa je zatrpela od radosti. Vedela je, da mi je njen oče pripovedoval o njeni ljubezni, da je začela tudi sama govoriti o njej — povedala mi je svoj žalostni in nežni roman, rekla mi je, kako me je vznjubil, kako se je bal, da je jaz ne bi hotel ljubiti in kako si je želela umreti ... Njena svetlolasa glava, naslonjena na belo vlagarje, njene divne oči in

majhna usta so me tako razburile, da sem občutil silno bolečino v srcu.

Naposled me vpraša z drhtečim glasom:

"A vi ... ste li kdaj ... kdaj?"

Kaj sem ji mogel reči? Kaj sem mogel storiti? Ali da jo ubijem z resnico, ali pa da jo potolažim z lažjo? Sočutje mi je pokazalo pot. "Tudi jaz vas že davno ljubim."

"Jeli resnica?"

"Res je."

Videl sem veselje, kakor ga nisem še nikdar poprej v življenju. In v tem trenutku se je pojavila v mojem srečnem brezmejnem dobroti, ki vodi mistike v smrt.

Ne vem, kaj se je zgodilo, da je prihodnje dni pričela sumiti. Dejal mi je:

"Ali me ljubite toliko, da me boš vzela za ženo?"

Prisegel sem ji. Blaženo se je smehljala in molila k Bogu. Nekega dne je bila tako mila, jaz pa tako razburjen, da sem si v resnici zaželel, da jo osrečim. To me ni dosti veljalo, ker je nesrečnica imela živeti le še nekaj dni.

"Najino zaroko hočem objaviti," sem ji dejal.

Njeno veselje je bilo strašno. Obraz ji je zagorel v čarobnem sijaju, in dočim me je pritiskala na svoja uvela prsa, dočim se je smejala in jokala, govorec mi o svoji ljubezni, sem jaz občutil, da sem napravil vsaj enemu človeškemu bitju veselje, ki je enako veselju enega celega nesrečnega življenja.

Svoji zaročnici nisem ničesar javil, ker sem bil prepričan, da mi bo ona to 'pozneje' oprostila. Zaroka je bila objavljena in pričel sem pripravljati vse potrebno za poroko. Čez nekaj dni je živela ona popolnoma blaženo. Njena bolezen se je zategnila in zavlekla. Neke čarobna lepota ji je ozarjala obraz kot aureola. Čisto očarala me je, vzbudila je v meni nežnost, kakršno občutijo matere napram svoji deci, ki je obsojena na pregodnjo smrt. Dal sem jo prenesti v zasebno sobo, kjer so jo zdravili najboljši zdravniki in ena bolničarka je morala biti poleg nje noč in dan. Največji del svojega prostega časa sem prebil pri njej. Nisem se mogel nasititi njenega divnega pogleda in uživanja, ki ga je izževala v njej vsaka moja kretnja, vsaka moja beseda.

Tako je potekal čas. Naposled je napočil dan poroke. Po civilni poroki so napravili oltar v bolnišni sobi. Obekli so jo v belo poročno obleko. Žarela je sreče kot majski dan na zapadu ... Živela je dvajset let in eno uro ... Kadarkoli zaprem oči, jo vidim ...

Vsa se je pretvorila v oči, ki so bile tako lepe, da se vsled njih njegovo blede, upadlo lice niti opazilo ni.

Blag nasmešek je lebdel nad njenih ustnih. Sklenivši svoje majhne roke je poslušala duhovnikove besede. Ko je pa on položil najin roki drugo v drugo, je zadržetela po vsem telesu in pobožno, svečano je rekla: "Hočem!" ... Nato se je zgrudila. Vse njene moči so bile izčrpane. Nežno je šepetala, sanjala je, privlačevala me je s svojimi ustnami. Senca smrti se je brzo spuščala, toda ona je ni čutila.

Na večer je zašepetala: "Me li ljubiš, Jaques? ... Moj bog, kako srečno bova živela ... Čutim, da zdaj več ne morem umreti ..."

Njen glas je prihajal kot iz daljave, kot zvon prek morja, kot

ljube, kot daljnega gozda. Njena glava je ležala nepremično, nobenih bolečin ni občutila, samo neprestano je ponavljala:

"Jaz ne morem umreti!"

Smrt je bila tu.

Ona je zašepetala:

"Ljubim te ... živela bova tam ... v polju ... kjer so cvetice ..."

In izdihnila je v veselju.

Večer se je spustil na zemljo. Mrak. Motril sem svojo ubogo mladenko v njeni poročni obleki. Objela me je silna žalost in občutil sem, da mi bo mnogokrat odpušeno, ker sem osrečil ubogo deklico, ker sem združil Srečo s Smrtjo.

Balkanske države in Liga narodov.

Liga narodov lahko doseže na Balkanu, ki ni več pod vplivom niti Rusije niti Avstroogrske, največje uspehe. Vse balkanske države imajo nekaj skupnega, kar ovira njihovo konsolidacijo. Za boljševisko propagando so dovzetni skoro izključno le begunci.

V švicarskem listu "Tribune de Geneve" opisuje Albert Thomas svoje vtise s potovanja po Balkanu. On smatra, da je balkanski polotok izgubil svojo aktualnost, odkar njegovi interesi niso več usmerjeni k središču panslavizma — Rusiji in odkar Avstro Ogrska monarhija ne more več imeti na njem stalnega ognjišča za svoje intrige. Balkan je danes v istem položaju, kakor ostala povojna Evropa, ki jo primerjajo mnogi tujecemski politiki na Balkanu, ker je zadnja leta trpela v mnogih ozirih prav tako, kakor balkanski narodi. Svetovna vojna je Balkan zapadu bolj približala, nego odtujila. Nedvomno se poznajo njene globoke rane še danes tudi med balkanskimi narodi. Rumunija ima svoje notranje homotije zlasti zato, ker se je njeno ozemlje po vojni znatno povečalo in ker meji neposredno na sovjetsko Rusijo. Bolgarija je izgubila velik del ozemlja in nima sicer opravičitev z narodnimi manjšinami, kakor Rumunija, zato pa ji delajo velike preglednice begunci, ki so prišli zlasti iz Makedonije ter preplavili vsa država. Ti begunci so zelo dovzetni za boljševisko propagando in predstavljajo v Bolgariji ne prestano notranjo nevarnost. Jugoslavija preživlja težko notranje politično krizo, izraženo v najostrejši politični borbi med poedimimi strankami. Tudi Grško teži vprašanje beguncer.

Vse balkanske države imajo pa še nekaj skupnega, kar ovira njihovo konsolidacijo. To je komunistična propaganda, neposredna opasnost in stalno zlo, ki ovira vsako pozitivno delo. Mir na Balkanu je neprestano ogrožen. Komunistem ni ustvarjajoča doktrina. Njegova propaganda se more uspešno razvijati samo tam, kjer je kako staro zlo razvnelo politične strasti in vzbudilo nezadovoljstvo ljudskih mas. Nasprotno pa je ta propaganda brezuspešna tam, kjer vladajo normalne razmere. Boljševizmu so potrebna nezdružljiva tla, da se vkorenini in razvije. Edino zanesljivo sredstvo proti temu razdiralnemu pokretu je sanacija in normalizacija socialnih razmer. To je prva naloga, ki ji morajo posvetiti balkanske države vse svoje moralne in fizične sile.

V Bolgariji napravi na tujca najbolj vtiis neomahljiva volja marljivega, poštenega in inteligentnega naroda, ki se zaveda svojih dolžnosti in živi v trdni veri v bodočnost. Po vseh vojnah si želi bolgarsko ljudstvo samo miru in nemotenega dela. Na poti k temu cilju ga ovira zlasti notranja politika. Zemljoradniška stranka, ki je po smrti Stamboliškega izgubila svoje privilegirane pozicije, je žrtev aktivnega vmešavanja komunističnih agentov, ki bi se vedno radi izvalili kmetijske upore. Vendar pa lahko trdimo, da vse te intrige ne bodo spravile iz ravnotežja zdrave pameti ljudskih mas.

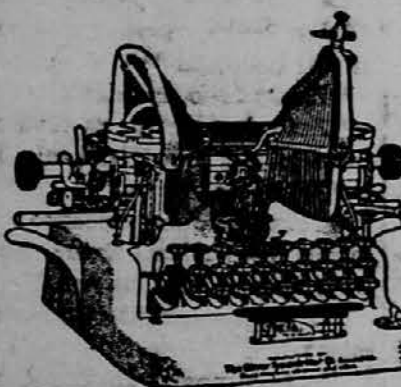
Balkan, ki ni več pod vplivom Rusije in Avstro Ogrske, je danes nedvomno tisti ugoden teren, kjer lahko doseže zveza narodov velike uspehe. Balkanski narodi so sami trdno prepričani o tem. Politični instinkt jim govori o veliki praktični koristi, ki jo lahko imajo od Zveze narodov. Za člane in prijatelje te mednarodne ustanove je zelo prijetna konstatacija, da je javno mnenje balkanskih narodov z malimi izjemami na strani Zveze narodov. Politični problemi na Balkanu so večinoma taki, da spadajo v kompetenco Zveze narodov. Skoraj povsodi naletijo koncem koncev na vprašanje narodnih manjšin, ki je sicer zelo delikatno, vendar pa ne more veljati za absolutno nerazrečljivo. Balkanske države bi si lahko pomagale na ta način, da prepuste rešitev manjšinskega vprašanja kakor nevtiralni, nepristranski in strogo nesinteresirani tretji sili. Ta tretja sila bi bila lahko v prvi vrsti Zveza narodov.

Iščem svojega strica in njegovo ga sina, oba po imenu JOHN SARC. Leta 1912 je bil s svojo družino v Canadi in potem leta 1918 se je vrnil nazaj v Združene države. Pozneje smo pa se poznali, da ga je nekje ubilo in njegova žena se je v drugič poročila, za ime s kom mi ni znano. Prosim cenjene rojake, če kdo ve o njih, da mi javi ali naj se kdo izmed njih sam javi na ta naslov: John Sarc, Box 176 Ladysmith, B. C., Canada.

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.

5 stročico va slovensko črke, č, š, ž — \$25.00

OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

69 Courtland Street

New York, N. Y.

Janko J. Srimšek:

Slučajno.

"Kako je dolga ta veriga! In sleherni njen člen je težji od mlin-skega kamna! Slučajno težji! Sa mo slučajno!"

"Natakar! Prosim!"

V dolini za vasjo je ležala njiva. V poletni čas, ko sta koruza in krompir porasla za okopavanje, me je moja mama vzela s seboj v polje. Med dve fižolovi preklji sre di koruze je razpela predpasnik, v njegovo senco v razboru prevrnila koš in v koš na blazino, ki sva jo prinesla s seboj, stlačila mene. "Lepo priden bodi in zaspanč-kaj, da te solnce ne osmoli in te ne bo bolela glava!" me je poučila, prekrizala me in odšla za delom.

V košu je bilo soparno, neugnan komar mi je neudruidno brnel na dušo in me srčno pikal v vrat. Navljane me lačno ščipali v boste roge. Obračal sem kot na žerjavici in željno me je strašansko. Izvlekel sem se na plano, previdno sem zmnul po razboru do roba nize, od tam se po meji spustil nizdol. Visoko v njivi se je majhna in sklenjena potila mati...

Ha! Voda! Potok! Kako sem se pomnil, da sta starejša brata pred dnevi prinesla iz tega istega potoka domov polno rutico rakov? Sam gospod Bog je menda že pozabil na to.

"Raki — raki — raki!" je zavrselo pri štiriletnih možganih in v trenutku sem tičal v točku ob potoku. "Dva vjemam! — Dva velika! — Z ostrimi škarjami oborožena! — Dva, da! — Ali mi me ne bosta vgriznili! Čez hrbet jih popadem in Rudelfu in Nandetu jih pokažem in me bosta pohvalila! — In vode se tudi napijem — sladke vode — Ampak glavno: Raki, raki, raki!"

Pokleknil sem ob potoku, nagnil se nad vodo, pobrskal z ročico po bičevju — in — štrbunk! — Z glavo naravnost v tolmun...

Znidarjeva Mameja iz Raztrganulice, ki je nad tolmunom nekje plela pesjo in korenje, je pripovedovala pozneje, kako je slučajno čula moje grgranje in kako sta jo sama mamka Božja žalostna in pa angelj varih poklicala in odpeljala na mesto nesreče. Za pete me je polmrtnega izvela iz potoka...

Ali vidiš? Slučajno! — Napolnite, da! — Ej, človek božji! Tudi meni se je mnogokrat zahotelo tihega kotička ob svojem ognjišču! Mnogokrat se iz sreča začelo toplega ležišča poleg zakonske polovice. Ali do danes mi vse to še ni bilo dano! Do danes še ne! Samo slučajno ne! Ker slučajji so me preganjali vedno in povsod v življenju, vsi od detinstva do danes!

Kako brat si mi iz samih onih daljnih dni, ko smo pamti in vpijti trški močili prah na cesti pred vašo in našo hišo in iz blata — potem mesili pogaje in pklji kolace! Slučajno sem imel smolo sleherni leto v šolskih školi skozi celih šestnajst let, smolo v vojni, na smolo se zalepil v državni službi. Znan ti je moj zadnji poskus za premostitev na boljše mesto! Toda ni!

Ampak: moj samski stan! Po glej! Prva? Visoko in vitko in belo dekle kot breza v hosti. Biseri zobje, ustnice rdeč baržun, plave oči, zlate kite, do samih peta dolge. In roke — dvoje lili!

Rada sva se imela — prav za prav ljubili sem jo vse iz tretjega razreda osnovnih pa do osmeza gimnazijskih šol. Lepe besede, lepi pogledi in pozdravi, še lepša pismo z moje strani in včasih za nedeljo ali praznik rdeč oleandrov evet v gumbino. Nič več! Nič več, dokler me niso pozvali na maturo. Takrat sem se spomnil in ji sporočil:

"Nikoli te nisem ničesar prosil, nikoli mi nisi ničesar obetala niti dala. Izpolni mi samo to moje prvo in morebiti zadnje prošnjo! V soboto zvečer med osmo in deveto na stezi od onegavega križa do onegavega kozleca. Pridem, čeprav je pot dolga tri ure hoda..."

Ni odrekla in sem odšel. Odsel in prišel pred določenim časom. Resen bodi in ne smeš se! Hudo bi mi bilo!

Slučajno se je zgodilo! Samo slučajno!

Čakal sem na stezi četrte ure, da ka! dvajset minut, trideset! Nje od nikoder!

Koščo, ki sem ga iz dijaške kuhinje prinesel s seboj v železcu, skoraj štiri ure daleč, se je puntalo v črevih.

Ozrl sem se...

Poletni mrak je padel v veliko, na gori in v trgu je odzvonilo. Avemarijo. Zakašljaj sem na kratko. Začvižgal. Nič! Nikogar! Kako in kaj? Stisnil sem se v zeleno žito.

Ne krohotal se!

Počasi sem se ves zaposlen vni iz rži na pot in...

"Ali si ti? Oh, kako sem se ustrašila! Mislila sem, da je kdo drugi!"

Pet korakov pred menoj je stala in mi prožila svojo desno lili v pozdrav.

Suknjič je bil v redu, levica sem porinil v žep, da pridržim hlače, z desnico jo vzel pod pazduho.

"Nič ne zameri, dekle!" sem se smehljaj kot bi sekljal čebulo. "Nikar se ne boj! — In — aha — — no — rad te imam! — Kam bi šla? Ali bi sedla pod kozolec?"

"Oh, ne! Bojim se! Če naju kdo vidi... Ampak — ako hočeš — Pa mi razložiš vse!"

Pod kozolcem sva za kupom de-sak počenila na otep ovsene slame.

"Dekle — Sree moje —!" sem začel in ji ovil roko okrog vratu. "Leta beže — Kruh in polna skleda sta mi pred vrati. — Še malo in gnezdo bo dopleteno. — Ali ti hotela — onga — da z menoj se-leš v njega?"

Roka se je počasi z vratu spustila za pas, glavice je rahlo naslonila na moje ramo in se mi ver-nog zagledala v oči.

"Ne vem, če bi verjela! Cigan si in bi me morda samo rad speljal na leu! — Reci mi — joj — Ne! — Verujem ti! Saj ti verjamem!"

Težko je povedati, prijatelj moj, kaj se je zgodilo.

V obraz mi je udaril zaduh na kisloto solato in esen! — Kaj me gledaš? Večerjala je indivojo in slučajno si je pozabila izplakniti usta — Smej se, idi joti in kurent! Smej se! Jaz se nisem! Meni je bilo žalostno in grenko do solz!

"Slučajno!"

Prvi poljub na usta, ki sem hrepel in umiral za njimi več kot trinaest let svoje prve ljubezni, pa so ta usta "dišala" po česnu in solati...

Druga: Franeka. Črnolaska. Na veselilo sva se srečala. Ple-sala sva valček, zapletla se v pogo-vor, kot da se poznava že sedem let, in se je v sreči žgalo!

Pisala mi je prvi list. Pismo-ka ga je mesto meni izročil mati. Vneta za blagor in dobrobit svo-jeja otroka ga je majka odprla in prebrala. In sva zaorala brez plu-ga in motike! V hiši nesreča in v strehi ogenj...

"Vsako drugo, samo to nikoli!" je sirota ihtela. "Kaj sem zato tr-pela in nosila krvave žulje na dia-neh, dokler te nisem izkopala iz blata in gnoja? Nje nikoli! Tako ti povem! Ali pa pojdi od hiše in nikdar več ne vprašaj niti po me-ni niti po očetu!"

"Zakaj tako, mama?"

"Zato, ker ni ne za tebe ne za mene in mir besedi! Ni mi všeč!"

"Zakaj ne, mama?"

"Tako! Recimo slučajno! Slu-čajno! Všeč mi ni! Zato: ona ni-ko-li! Tak je moj namen!"

Ali poznaš, prijatelj, materine solze?

"Dobro, mama! Rodila si me en-pravico imalaš Ubogal bom! Samo ne joči!"

Naredil sem čez dekleta in svo-je ljubezni križ in nisem odšel od hiše...

Slučajno!

Tretja.

Tiho in počteno in pridno dekle. Pravi angelj nebeski. Moje staro-sti, toda vsaj dvakrat pametnejša nego jaz. V novoletni noči sva se poljubila prvič in stednjič. Na pra-

gu pred njenim domom. Iskreno in nedolžno kakor se nikoli v življenju popreje in nikoli pozneje.

Ali sirota sva bila oba. In ko bi se bil moral odločiti in izgovoriti pred njenimi in svojimi začujo be-sedo, sem jel premišljati, seštevati in množiti, deliti in odštevati in mesto v zakonski kurnik sem se slučajno zaletel v vprašanje: Čemu iz enega slepega skrpneati dva?

Pametnega odgovora na to vprašanje nisem iztaknil in ona je še danes pridno in počteno in tiho in pametno dekle in jaz fant...

Slučajno si niti zbogom nisva rekla, ko sva se razhajala.

Četrta? Peta? Deseta?

Kdo pomni vse?! Moški možgani so za spomin, v kolikor se ne-žnega spola tiče, močno plitvi, srec-moško pa je v tem oziru največja vreča na svetu. Baš in baš, ne napolniš nikdar. Še in še izvohaš v njem le kotiček, kamor stlačiš še eno in še katero. In takšno je bilo in ostalo tudi mojej!

No vsi oni! "Srečno pot!" in "Na svidenje!" so vselej bili slu-čajni. Včasih ena edina besedica, včasih cele litanije, včasih celo grčavo poleno v grčavi fantovski pesti.

V Marto sem se zaljubil pod čr-nimi prapori sredi spreveda de-monstrantov, v Pavlo za barsko mizo, v Rozaško se zagledal na ko-pici dišečega sena v planini.

Slučajno!

Z mično in okroglično Fani sva se lovila dve leti in pol. Dve dolgi leti in pol nisva imela po-guma, vprašati se in si razkriti, ali se štimava ali ne in koliko.

Na vse zadnje sva vendarle pre-skočila plot in klanec. Nazarensko sva se ljubila. Tako nazaren-sko, da sem jo nameraval pova-bit, kadar v službi prištedim potrebne groše, naj pride k me-ni, da se vzameva. Ali predno sem jaz izkopel zaklad, je ona dospela do mene in oba pred oltar, sem vedel, da jo je neke nedelje pri-vernica v cerkvi — vrgla bož-jast.

Pismo sem prebral, omahnil po-čez čez posteljo, zaril glavo v bla-zine in zatulil kot vol, ko ga vle-čejo v klavnico. Ker več, rad sem jo imel, iz celega srca nazarensko rad! Ali...

Bolna! Slučajno! Božjastna! Slučajno!

Grlo mi je suho. Joško! Napol-nite vrček!

Sedaj! Pustil sem dekleta in se vrgel na vdove. Iskal sem, našel, zavrgel, zopet iskal, preizkusil, za-pustil. Ali sedaj, mislim, sem na-šel pravo! Slučajno, razume se.

Julija ji je ime! Osemindvajset let! Morda jo poznaš? Da? Ija! Kako misliš? Gatroža! Zaročila sva se! Na izpraševanju sva že bila! V nedeljo naju okličejo pri-vi. Prihodnji mesec bo poroka! Ali prideš? Najljubši svet mi boš!

Pol ene že! Tako hitro? Dečko! Trinaest vrčkov! Dobro! Jaz sem jih našel petnajst! Slučajno sem se vtel! — Hvala!"

Vila je stala ob morju. V vrhu pred njo so sanjarile mirne in lo-cor in vonj po cvetoči rezedi, rde-lich in rmenih rožah in nageljnih, po narezah in hijacintah in je polnil meseno noč. Široka magno-lja je na križpétju med gredami zapirala svoje bele kelihe.

Votrič z morja kot dlan bož-ja...

Sedel sem na balkonu zatopljen v misli. Nenadoma sem skočil. Kdo kliče? V daljavi je odjekni-lo moje ime. Točno in razločno! V drugi! V tretji!

Zakopal sem se z očmi v plavo noč nad vodami... Pogledal v vrt... Nič! Samo zvezde na ne-bu in na morju, čebljanje valov v portiču in dehtenje cipress in cvetja pod balkonom...

Stopil sem v sobo, pogledal na

USTAVITE KAŠELJ TAKOJ; VZEMITE SEVERA'S COUGH BALSAM

Pravi odprmoček — prijetno zdravilo — 25c in 50c.

Severa's Cold and Grip Tablets

povzroča takojšnji odprmoček od prehlada. 30c. — Poskusite najprej pri lekarju

Severa's Almanah 1925 za razpečevanje v lekarnah, ali pa od

W. F. SEVERA CO., - CEDAR RAPIDS, IOWA

8 DNI DO LJUBLJANE!

Preko HAVRE—Pariskega pristanišča z ogromnimi parniki na oboje

PARIS — 28. jan.

FRANCE — 4. februarja

Kabinje tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

French Line
19 STATE ST. NEW YORK
ali lokalni agentje.

Komunistično hujskanje mladine v Švici.

V Curihu so razdajali komunistični letak z naslovom "Der junge Genosse", naslovljen na šolsko mladino, v katerem so tudi nastopili stavki: "V šoli smo obvezani organizirati učence in jih utrditi proti meščanskemu strupu kateri kipi iz vsake šolske knjige in iz vsake učne ure. Učitelj učence pretepi in muči, ako noče verovati vsega, s čemer se ga v ljudski šoli slepari." Ogorčenje radi tega letaka je bilo veliko in šolske oblasti so poskrbele, da letak ni dosegl svojega namena in je bil prej uničen, predno se je mogel razširiti med šolsko omladino.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblaščen naradni naročniki za dnevnik "Glas Naroda".
Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:
Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00;
za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50.
Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California:
San Francisco, Jacob Lamsin.

Colorado:
Denver, Frank Skrabec; Leadville, A. Yarnik; Pueblo, Peter Cullig, John Wern, Frank Janesch; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Idaho:
Idaho Falls, Louis Rudman.

Illinois:
Aurora, J. Verbič; Chicago, Joseph Blah; Cicero, J. Fabian; Granville, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich; La Salle, J. Spellich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Gertrud Aguin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:
Franklin in okolico, Anton Seljak.

Maryland:
Kittamiller, Fr. Vodopivec.

Michigan:
Detroit, Ant. Janezich in J. D. Judnich.

Minnesota:
Chisholm, Frank Gouše; Ely, Jos. Peschel; Eveleth, Louis Gouše; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Polše; Virginia, Frank Hrvat'ich.

Missouri:
St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana:
East Helena, Frank Hrelja; Klein, Gregor Zobec.

New York:
Gowanda, Karl Sterniša; Little Falls, Frank Masle.

Ohio:
Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Simčič in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kumše; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Eikelj.

Pennsylvania:
Ambridge, Frank Jakshe; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Rožanšek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozaglav, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo, Ant. Tauželj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peternel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolico, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroschek; Luzerne, Anton Osolnik; Lyndell, John Jerab, Midway, John Žust; Moon Run, Fr. Machek in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakshe, Ig. Magister, Vinc. Arh in Z. Jakobich; Reading, J. Pezdirc; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolico, Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Preivich; Willock, F. Peternel.

West Virginia:
Cocketon, Frank Kodan.

Wisconsin:
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos Koren; Racine in okolico, Frank J. Iene; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington:
Black Diamond, G. J. Poranta.

Wyoming:
Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblaščen pobirati naročnino tudi vsi tajniki J. S. K. J.

Kretanje parnikov - Shipping News

28. januarja:
Paris, Havre; Orduña, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

29. januarja:
Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.

31. januarja:
Majestic, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg.

3. februarja:
President Wilson, Trst; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Colombo, Genova.

4. februarja:
France, Havre.

5. februarja:
Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.

10. februarja:
Arabic, Cherbourg in Hamburg.

14. februarja:
Olympic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen; Dullio, Genova.

17. februarja:
Ohio, Hamburg; Deutschland, Hamburg.

18. februarja:
De Grasse, Havre.

19. februarja:
Mongolia, Cherbourg in Hamburg.

21. februarja:
Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg; Veendam, Rotterdam; President Roosevelt, Cherbourg.

24. februarja:
Martha Washington, Trst; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.

25. februarja:
La Savole, Havre.

28. februarja:
Leviathan, Cherbourg; France, Havre; Berengaria, Cherbourg.

KARTE ZA TJA IN NAZAJ PO ZNIŽANIH CENAH

IZ NEW YORKA DO LJUBLJANE \$198 in nazaj

in amer. vojni davci.

Izborna prilika se vam nudi, da odvisite staro domovino v tretjem razredu za tja in nazaj po znižani izletniški ceni. Naši potniki se vozijo iz Ha murga s posebnimi vlakni na njihov cilj v družbi spremljevalcev.

Tukaj nastanjeni tuje se lahko vrnejo tekom enega leta, ne da bi bili podvrženi kvotni predpisom. Zajemite si prostore zgodaj.

Parnik WESTPHALIA odpluje dne 29. januarja ob 10. dopoldne. Za povratna dovoljenja in druge podrobnosti vprašajte lokalnega agenta ali pa —

UNITED AMERICAN LINES
35 - 39 BROADWAY, NEW YORK

CUNARD V JUGOSLAVIJO

(preko Cherbourga)

Znižane cene v tretjem razredu za tja in nazaj.

V LJUBLJANO in nazaj na BERENGARIJI \$210

AQUITANII \$206

MAURETANII \$206 in davek

8 in pol dne do Jugoslavije.

Odplutja ob sobotah. Tukaj nastanjeni potniki so pripisani, ne da bi bili podvrženi kvoti. Vsi potniki tretjega razreda so v kabinah. Neprekosljava čistota. Izborna hrana. Za podrobnosti vprašajte lokalnega agenta ali pa —

CUNARD LINE
25 Broadway New York

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste v njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Cosulich Line

Znižane cene.

DO TRSTA—REKE—DUBROVNIKA

Tretji razred tja \$95. Tja in nazaj \$162

Drugi razred \$135. Tja in nazaj \$253

EDINA ČRTA DO JUGOSLAVIJE.

Presidente Wilson 3. feb.; 24. marca

Martha Washington 24. feb.; 14. april

Udobno potovanje. Kratka pot z 2 ležalnici.

PHELPS BROS. & CO., 2 West, N. Y.

POZOR, SLOVENKE!

Slovenec srednje starosti s pose-dujočo trgovino se želi seznaniti s pošteno Slovenko nad 30 let staro, ki je poštena in vesela angleškega jezika. Tajnost jamčena. Prijave pošljite na: "Slovenec", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPICALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroko je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam za zdravim nad 25 let ter imam skusnje v vseh boleznih. In ker znam slovensko, zato vas mrcem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas odpravim in vrnem moč in zdravje. Škoti 23 let sem pridobil posebno uskušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zvesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravi. Vam ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz odpravim zastupljeni krl, mazulje in lise do telesa, bolezni v grlu, in padanje las, bolečine v kosteh, stare rane, odslabost, živčne in bolzni v me hurju, ledicah, jetrah, žolčniku, rmenico, revmatizmu, katar, zlatotilo, naduhtit Uradne ure: V ponedeljek, ureda in petek od 8. dopoldne do 5. popoldne. V torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 2. svečer; v nedelja v praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Opomba: Victor pleše ni dovoljeno dati kot darilo.

Dalje smo dobili zopet nove stenske velike Koledarje za leto 1925. Vsakemu našemu naročniku, kdor kaj naroči, bomo poslali krazni koledar v darilo.

Nove, prave Victor plošče za februar v zalogi.

68674 Jelina Liza, polka 12-col 7811 Poljub, valček 75c

Sladke rožice, valček, \$1.25 77746 U Boji! U Boji!, pesem, 75c

77810 V Varšavskem ribjem trgu, 75c

Polka kri, mazurka 75c — Hrvatski zbor, 75c

Čemu kupiti skrep, ko lahko kupite za

\$35.— pravi extra glasan VICTOR gramofon.

ki polje čisto kot zvon. Poleg tega, vam damo še osem slovenskih ali nemških kladina plošč zastojni in 20 Victor igel.

Opomba: Victor pleše ni dovoljeno dati kot darilo.

Dalje smo dobili zopet nove stenske velike Koledarje za leto 1925. Vsakemu našemu naročniku, kdor kaj naroči, bomo poslali krazni koledar v darilo.

Nove, prave Victor plošče za februar v zalogi.

68674 Jelina Liza, polka 12-col 7811 Poljub, valček 75c

Sladke rožice, valček, \$1.25 77746 U Boji! U Boji!, pesem, 75c

77810 V Varšavskem ribjem trgu, 75c

Polka kri, mazurka 75c — Hrvatski zbor, 75c

Čemu kupiti skrep, ko lahko kupite za

\$35.— pravi extra glasan VICTOR gramofon.

ki polje čisto kot zvon. Poleg tega, vam damo še osem slovenskih ali nemških kladina plošč zastojni in 20 Victor igel.

Opomba: Victor pleše ni dovoljeno dati kot darilo.

Dalje smo dobili zopet nove stenske velike Koledarje za leto 1925. Vsak